

végig haladva, balkéz felől hagyjuk el állandó kísérőnket, a tisztas Akropolist, a melynek aljában ott van Dionysosz színháza és a lelkes ókori műbarátok, Herodes Atticusnak bőkezűségéből épült Odeion, ma azt mondanók: operaház.

Mikor arra felé pillantunk, egy-kettőnek látára felébred az őszinte csodálat a mai görög nemzet iránt, mely folytonos pénztelenséggel, adóssággal és csóddel küzdve, mégis mindig talált időt és embert, pénzt és ésszt a hajdankor eltemetett emlékeinek feltárára és további megőrzésére. Legmelegebb pártfogói, a hellénkedvelő angolok, viszonzásul az általuk nyújtott erkölcsi támogatásért, elhordták mindent, a mi elhordható volt és századunk első felében, sőt még derekán is a dicső Akropolisz a maga műtörténeti ritkaságaival váz volt, ijesztő váz, akár csak egy szép asszony állkapcsa, melyből valamennyi fogat kihúgták. Magyar turisták, Szemere és Széchenyi látták az Erechtheiont, melyben egykor Pallasz Athenének öröklampája égett; látták az Erechtheion déli előcsarnokát, a hol kőből kifaragott papnők (a műtörténetben karyatidok) tartják komoly szépségű fejcséjökön a fődéleztet, s látták a *Niké-templom* karcsú oszlopait. Mindez már akkor is látható volt; de minő állapotban! A földön fü és csalán, az alakokon vadfecekéék fészkei, a repedésekben kúszó virágok gyökere. Most ez csak fő pontja a sok látóvalónak, a mit a helyreállított görög királyság a maga földjéből kiáratott és a leletek tárában, az úgynevezett Akropolisz-múzeumban felállított. A mi ott van, élő krónikája az ősrégi művészetnek, de nemesak akkor, mikor eszméivel vajudva, nehezen keresi a formát, hanem akkor is, mikor fénykorát elérve, öntudatlan büszkeséggel dűskál tárgyban és alakban egyaránt.

A filhellének boulevardja az alkotmányterre vezet, melynek egyik oldalát a királyi palota foglalja el, ezzel szemközt pedig a Hermesz-úton húzódik. Az istenek követéről elnevezett útvonal egészen a Pireuszba menő vasútnak pályaudvaráig visz, de mi csak egy darabon megyünk rajta és tanulmányozhatjuk benne a mai görögök városi építkezését, mely egyaránt távol áll a törökök rideg és diszletlen vályogvaskútól és a mi budapesti házbér-kaszárnyáinktól. Csinos családi házak, többnyire erkélyvel és fölfelé terjeszkedő jelleggel. A fölfelé való terjeszkedésen azt értjük, hogy nem pinceszlakásokra helyezik az épületet, hanem szellős mansardokat raknak a tetejébe. A mi padlásalakásainknál jóval kényelmesebb felső emeletet jellemző része az erkély, melynek tarka ernyője alól Athene szépeit tekintenek a járókelőre, a mikor jobbnak nem látják, hogy arcukat az elmaradhatatlan Hortenzia-virágok mögé rejtsek.

A Hermesz-útból jobbra fordulva, a *parlamenthez* jutunk, mely a Stadion- és Kolokotroni-útcák összecsöngésén fekszik. Nem mondható jelentékeny épületnek és abban a módosított antik stílusban épült, mely Athene főbb középületeit jellemzi, s a melynek a Hansen által épített bécsi parlamentház is egyik képviselője. Mikor megláttuk, azok az éles parlamenti viták és heves jelenetek jutottak eszünkbe, melyek nem rég ott folytak le, s melyekről a nemzetközi sajtó meglehetősen gúnyosan vett tudomást.

— Hát itt döngötek egymást Periklesz unokái? mondottuk mosolygva. Csakhogy görög kalauzunk hamar készen volt a felelettel.

— Minden nép, mely a szabadságot szereti, élénken szokott tanácskozni és inkább önmagáról feleldezik meg, mint hazája érdekeiről. Kérem, gondoljanak csak a magyar parlamentben lefolyt véderő-vitára!

Említettük, hogy a parlamentház egyik oldalával a Stadion-útcára néz. Az utóbbival párhuzamosan, alig egy pár házcsoporthal elválasztva halad az Egyetem-utca (Ódosz tu paneπιστήμιου), melyen több nevezetes középület vonja magára figyelmünket. Ilyen különösen a *tudományegyetem* és az *akadémia*. Amaz volt színhelye a diákszavargásoknak, melyek a görög nép krétai expedícióját megelőzték és a nemzeti elégedetlenség első tüneteivel voltak. Könyvtárában állítólag Korvinák is vannak; Récsy Viktor pedig egy régi költeményt is talált benne, mely egy magyar királykisasszonyra vonatkozik. Az akadémia első sorban azt kell megjegyeznünk, hogy az híjával van az akadémikusoknak. Mikor ugyanis Szina báró, a tren-

csén-teplici nábob, szülőházának kerek két millió forintot adott akadémiaira, nem hitte volna, hogy a nemzeti tudomány hajléktalan marad a hajlék dacára is. Pedig úgy történt. Az akadémia épületével Hansen, a híres dán építész, újra feltámasztotta az antik építkezés szellemét. Fehér márvány-homlokzata előtt önkénytelenül is bámullattal állunk meg, s ez a meglepetés csak fokozódik, mikor a gyűlés-terembe lépve, meglátjuk a falakon Griepenkerl gyönyörű freskóit, a Prometheusz-monda ciklusát, melyet a bécsi jeles festőművész báró Szinának egyenes kívánságára, a tárgy határozott megjelölésével komponált és festett. A görögök mindezt megköszönték, a díszteremben fel is állították az áldozatkész Maecenás szobrát, de azért az akadémia, mint társulat még sem alakult meg, mert báró Szina nem tett olyan alapítványt, melynek kamataiból az akadémiai tagokat díjazni lehetett volna, s így a görög tudományos világ ma is szervezetlen állapotban működik; a kerekék, melyek a szellem gépezetét mozgatják, nem egymásba kapcsolódnak, hanem egymás mellett dolgoznak különféle társulatok és egyesületek kebelében. Pedig ha más nem, az Athenében levő gyűjtemények megérdemelnék, hogy egységes vezetés alá kerüljenek.

A magánygyűjtemények sorában első helyen említendő az a kis válogatott gyűjtemény, melyet Trója és Mykene buzdó feltárája, *Schliemann* Henrik állított össze athénei palotájában, a mely szintén az *Egyetem-utczának* egyik díszjele. A kised gyűjteményben megtaláljuk mindannak a javát, a mi Schliemann ásatásaiból kikerült és kis helyen volt összeállítható. A ház úrnője, kinek szellemes magyarázata a legjobb kalauz a palota ritkaságai közt, még mindig szép és érdekes nő. Fekete öltözete mutatja, hogy hazájának szokásaihoz hiven holtig fogja gyászolni férjét, kiről még most is könnyes szemmel emlékezik meg. Az utazót, ki oly szerencsés volt, hogy e ritka asszonnyal társaloghasson, utoljára a palota lapos fedelére vezetik, honnan török kávé és szemén-szedett görög édességek élvezete közben lehet áttekinteni Athene városának jó nagy részét. Szemben van az *Akropolisz*, oldalt a *Dipilon-út* és *Eolusz tornya*, melynek sziklás alapja innen nézve a természetnek rendkívül érdekes játékát mutatja. A hegyoldal ugyanis feltűnően hasonlít *Gladstone*, a nagy filhellén angol államférfi, arezéléhez és midőn Schliemann bennünket erre figyelmeztet, némi büszkeséggel mutatja a helyet, a hol a «nagy öreg ember» ült, mikor abban a kilátásban gyönyörködött, a mely most a mi szemünk előtt tárul fel. Jó darab is látszik az Akropolisz és *Lykabettosz* magaslataira felkúszó városból, melynek fehér házai és sötét, csaknem fekete növényzete az alkonyra hajló napfényben sajátos módon meglepő képet mutatnak és a lengyel szimbolikus festő krétarajzaira emlékeztetnek. Délnyugatnak, a Hermesz-utca irányában magasra emeli tornyait a székes-egyház, melynek festményeit kiki megbámulja, de inkább a szomszédságában lévő régi kis templomon felejtje a szemét, az egyetlen athénei épületen, mely még a középkorból való és túlélte a török hódoltság napjait.

A Schliemann palotájától elbucszva folytatjuk sétánkat és miközben derék kalauzunk, Sigalasz, a görög családi állapotokról és családi házakról tájékoztat bennünket, betérünk egyetem háta mögött lévő *közkönyvtárába*, melynek igazgatója, dr. Makkasz, Budapesten is megfordult és nagy lelkesedéssel beszélt a magyar orvosok haladásáról. Miután vele kezét szorítottunk és megígértettük, hogy látogatásunkat mielőbb és pedig magyar földön fogja viszonozni, tovább megyünk az *Egyetértés tere* felé. Ott aztán nem tudjuk, vajjon megjárhatjuk-e még a *Patisszia-utczát*, melynek éjszakai végében ott van az osztrák-magyar követség és a Schliemann-múzeum páratlan mykenéi gyűjteményével, mely a közeli *műegyetemből* vándorolt oda által; vagy pedig már most a Pireuszba vezető pályaudvarra menjünk, mert hiszen néhány óra múlva megindul a hajó, melyen az esti hűsebb időben a görög szigetvilágba, esetleg Korfuba is ki akarunk rándulni. Végre is rászánjuk magunkat, hogy inkább lenyeljük a *Patisszia-utca* fehér krétaporát, semhogy a mykenéi múzeum megtekintését elmulasztjuk. Me-

gyünk, megyünk, mellettünk pedig Sigalasz úr egyre magyarázza a hellén családi életet.

A viseletekkel már tisztában vagyunk; láttuk, hogy a városban csak francia (nyugateurópai) ruha, a vidéken túlnyomólag az albánoktól kölcsönvett népviselet divik. De azért az úri osztály is felveszi a nemzeti díszruhát, a mely bársony és selyemplüss anyagával és tiszta aranyfonálból kivert paszomántjaival ép olyan tartós és ép olyan drága, mint a díszmagyar ruha. Egy fényképész kirakata előtt elhaladva, a derék kalauz mutat is nekünk egy úriasszonyt nemzeti öltözetben, meg egy paraszt házaspárt, mely a korfiukai jellemző népviseletében vettette le magát. Utoljára aztán vastag jegyzőkönyvből előveszi egyik nőrokonának arczképét, a ki Kréta szigetére ment férjhez és mint ottani menyecske állott a fényképező gép elé.

S mihelyt erre a tárgyra tértünk, Sigalasz beszélt tovább a görögök családi életéről. Ennek lelke a nő, a kit a férj, mint nejét, a fítestvér, mint hűgát avagy nenjét gyöngéden őriz és megbeesül. Ez az erősen kifejlesztett rokon-vonás szolgál aztán alapjául az erős demokracziának, mely a görög népet összetartja. Bármilyen magasra emelkedik a család valamely tagja, a családban meghódol az anyai szónak, szeretettel közeledik a testvérekhez. Azért lehet nyilvános helyeken mulatságokban együtt látni a nép fiát az államférfiával és tudóssal, a kérés tenyerű parasztot a daliás katonával. A családi összetartás nem engedi, hogy a fiú megnevelődjön, a míg hajadon testvérei vannak, a kik esetleg még az ő eltartására is rászoríthatnak.

Vezetőnk egészen fölmelegszik és megtudakolja: vajjon láttuk-e már a hellén *szabadságharcz-múzeumot* is oda által, túl a királyi palotán és az azt környékező parkon. Ott lehet megismerni a görög asszony rajongó szabadságszeretét. Ott vannak azoknak az asszonyoknak arczképei, a kik ékszerüket beolvastották, a kik hozományukat adták oda, csakhogy teljék a pénzből puskára és porra, hajóra és katonára.

Elmélázunk ezeken a beszédeken. A mult emlékeit kiszorítja ez a szép, ez a fenkelt közel-mult. Szórakozottan nézzük a mykenéi királyi sírokat, az aranyos halotti álarozokat, Agamemnon és Klytemnaistra tragédiájának kortársait. A nap is leszállott, a múzeum-örök azzal a kéréssel tekintenek ránk, a mely csak baksissal csillapítható és mi be is fejezzük sétánkat. Egy-egy kis négyületes társascsoi elröpi annak a vasútnak pályaudvarára, mely Pireuszba vezet. A hűvös tengeri szellő körül-lengi egész arczunkat, a sósvízű Thalassa (tenger) üdvözlöte ez, melynek karjaiban már ott ring hajónk, a feketére szurkolt piros orrú «Dafni».

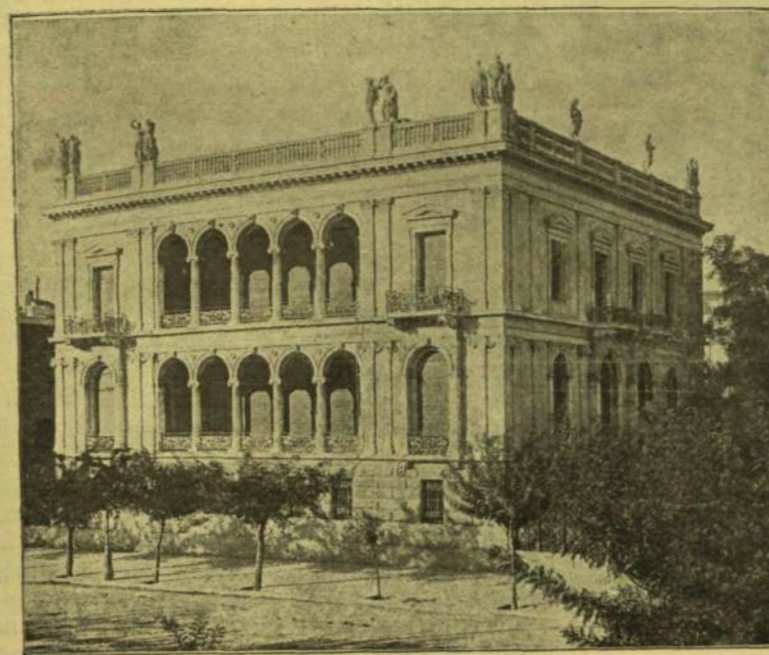
Beszállunk, indulunk. Felszedik a horgonyt és a tarka népség, mely a hajó fődéleztérére toladott, lassanként elhelyezkedik. Legérdekesebb képpé csoportosulnak a középföldélet utasai. Mindent és még sok mást visznek magukkal. A batyukból előkerülnek a szőnyegek, a férfiak kártyázni ülnek össze, az asszonyok gyerekeikről gondoskodnak. Közbe-közbe albán énekesek kezdik meg egyhangú dalaikat. A többi körülveszi őket és ha fényes ezüstpénzt dobunk közéjük, ott a ringó födélzetlen egyszerűen megszólal a népepos és a holdvilágos éjszakában melán terjednek el az örökifjú mesék az ifjúról, a ki Lámiát megölte és a szent Szűzről, ki őt védelmezte; a kleftákról és vitéz szeretőikről; Skanderbégről és a «szent csapat»-ról.

Lathóczy Mihály.

ÉDES ANYÁM.

Vétesse le magát!

Vétesse le magát, — Öreg vagyok már én, Édes öreg szülem! — Édes fiam, arra, Tisztes szép arczképét — Nem is illek tán én Jaj de megbeesülém! — Arr' a czifra falrs; Be is csináltatnám — Meg tán le se tudnák Aranyos rámába, — Az orcámam venni... Tükör mellé tenném — Bizony, édes fiam, A szobám falára. — Kár megöregedni, Mindennap ott látnám — De hát a te szived Szerető orcáját, — Lát engemet úgy is! Mindennap rám vetné — De hát az én szemem Két szeme jószágát. — Kísér téged úgy is!

SCHLIEMANN ATHENEI PALOTÁJA.

A HERMES-UTCA ATHENÉBEN.

Emlékezel-e még?

Emlékezel-e még, kedves Lajos fiam, Arra a bús harangszóra? Csak az Isten Károlyt, a te kis öcsédet Magához ne vette volna! — Emlékezem, édes anyám!

Hogy elszántogtatn, hogy elvetetegetne Itt az ősi búzaföldön! Vidám nóta mellett pengtetné kaszáját A virágos Balogvolgyön. — De jó volna, édes anyám!

Mikor haza jönnél, ő menne elédbe Csörgős szánon vagy szekéren... Az a jó Uristen ezt a boldogságot Mért nem adta már megéremem! — Nyugodjék meg, édes anyám!

Nekem is jobb volna, nem volnék egyedül, Jobb ízű vón minden falat... De sok reményésem porlik, porladozik Azalatt a kis domb alatt! — Boruljon rám, édes anyám!

Szilvás kertünk végén.

Szilvás kertünk végén anyám egy fa mellett Labújjhegyre állva messze kitekinget. Barázás kezét a szeme elé tartja, Dombtetőre száll el fájó gondolatja.

«Ott az erdő széle... ott a rezgő nyárfa... Amott csügg alá a szomorúfűz ága... Borulj rá, borulj rá, szomorúfűz ága, A kisebbik fiam vadrózsás sirjára!»

Jőj el, tavasz, jőj el!

Jőj el, tavasz, jőj el — Jőj el, tavasz, jőj el, Napfényes idővel, — Nézz be minden házba Daruval, gólyával, — Várva vár sok szegény, Keleti szellővel! — Sok didérgő árva, Vedd le jégbilincsét, — Ha sokáig késel, Hallgatg folyónak, — Jaj, mi lesz belőlk! Hadd mormoljon a víz, — Hideg a tél nagyon... Ringatózson rajta, — Szánd meg őket, siess! A suhanó csónak! — Nincsen tüzelőjük.

Jőj el, tavasz, jőj el! — Jőj el, tavasz, jőj el, Éhes a pipiske, — Szép, tündériszasszony! Fázik a vörösbegy, — Virágos pálcikád A stigliéz, a czinke, — Örömet fakaszson! Téli is itt vannak, — Szállj le édes anyám, Hűséges madárkák... — Kerek kis kertjébe, Hozz nekik lombsótort, — Iboylát, violát, Aranyszárnájú lepkét, — Fehér gyöngyvirágot, Zümmögő bogárkát! — Részát szőrz élébe!

Minden mulandó.

Bizony, fiam, minden mulandó, Mindörökké sír a harangszó.

Fiam, a föld mindent betemet, Csak a dal él, meg a szeretet!

Pisa Lajos.

MEGFOGHATATLAN TÖRTÉNETEK.

Irta Mauksch Kornélia.

A z . . . i állomáson már másodszer ösöngött a kapus, és mi utasok, habár egy óra óta türelmetlenül lestük az elkésett vonatot, még mindig nem tudunk elhelyezkedni.

— Ide tessék, kérem, erre jobbra, — kiáltoztak a kalauzok.

— Kérem, erre, csak utánam tessék, — lármáztak a hordárok.

— Az utasok viszont a kalauzokat és hordárokat hívták. Mindenki kiáltozott, a mi még zavartabbá tette a helyzetet. Iszonyú szél fújt, a hó vastagon dőlt a sötét felhők közt.

Bizony nem tudom, hogy jutottam be egy kupéba s egy pár pillanat kellett, míg a szélől és hótól elvakult szemem visszakapták látó képességüket.

— Hát csak itt vagyunk, — szolt mellettem egy jó kinézésű vidéki úr, — csak az a kérdés, nem jobb lett volna-e, ha egyszerűen az állomáson maradtunk volna?

— Miért? — kérdezte egy halvány arcú leányka, a ki velem szemközt ült.

— Mert félős, hogy hófúvások lesznek és esetleg vesztegelni kell a nyílt pályán, — felelte az én jókedvű szomszédom.

Egy percz alatt megbarátkoztunk, a beállható közös veszély bizalmassá tett bennünket.

A szomszédom bemutatta magát, hogy ő a lovniki főerdész, mire egy pergő nyelvű fiatal úr szintén bemutatta magát, hogy ő a megyei ügyész Z . . . böl, aztán egy Gál Béla nevű biztosító ügynök, egy öreg pap, a dornai tisztartóné, a fiatal kis tanítóné és végül én magam.

Lassanként úgy bele melegedtünk a beszélgetésbe, hogy el is felejtettük, a miért vidáman robbogott tova, millió szikrát szórva, minek következtében úgy tetszett, mintha hulló csillagok között, magunk is röpültünk volna.

Egyszerre aztán a vonat lassabban mozgott, meg-megállt, fűtyentett, megint elindult, végre egészen megállt.

— Mi az? — szolt a tisztartóné. Olyan hamar megérkezettünk volna J . . . re?

— Lehetetlen, — nézte az orrát az ügyvéd, — különben is nyílt pályán vagyunk. — Egyidejűleg zörgetni kezdett az ablakon.

— Kalauz! Hé, kalauz! Mi az? Mi baj van? A kalauzok csak el-elzaladtak az ablak alatt, de feleletet nem adott egyik sem.

Végre vagy egy negyed órai sürgetés után bejött egy kalauz és jelentette:

— Lehetetlen tovább menni, a pályán ős hófúvás van, és remélni sem lehet, hogy nyolcz-tíz óra előtt a hóéke megérkezessék.

Lett erre ijedés, mert bizony nem igen kellemes 22 fok hidegben órákig vesztegelni a nyílt pályán.

Az ügyvéd felhasználva az általános zavart, szószólóvá tette magát és erélyesen követelte, hogy most már hát legalább fűtsenek, de úgy igazán magyarosan.

— Fűtenék mi, uram, — felelte a kalauz, — csak hogy nincs mivel, szentünk is kevés van, de vizünk meg épen nincs.

Erre a kijelentésre még az ügyvéd is elnémult.

— Hogyan? Se szén? Se víz? Se vacsora? — mormogta az öreg tisztelendő.

— Hát hiszen, kérem, ha szembe mernek szállni a széllal, hóésszel, — szolt újra a kalauz, — itt van közelében a 124. számú őrház, oda talán bejuthatnánk.

— Akkor előre, uraim, hőlyeim, tessék, induljunk, — vezényelt az ügyvéd.

De mikor kinyitotta a kupé ajtaját, ijedten visszahúzódott.

— Nem, nem, lehetetlen!

— Majd megnézem én, — szolt a főerdész, — én meglehetősen ismerős vagyok a legzordabb idővel is!

Egy pár percz múlva visszajött egész lehangoltan. — Mi talán átgázolhatnánk, feltéve, hogy a kalauz tudja az irányt, de a hőlygek nem jöhetnek ki semmi esetre!

— Megkísértjük, — szoltam a tisztartónéval egyszerre, — szoltam a fiatal leányka is neki bátorodott és egyszerűen készülni kezdett.

— No hát Isten nevében induljunk, — mormogta a tisztelendő atya.

A tisztartóné két nagy kosarat emelt le a rácsról, mit az udvarias ügyvéd ajánlott elvinni.

Nem szeretek visszagondolni erre az útra, ez igazán Isten-kisértés volt. A főerdész megolvasta, hányan indultunk el, összesen tizennégyen, néha egész hóhegy tetején voltunk, hogy a másik perczben már mélységbe süllyedjünk.

Emberfeletti küzdelemmel bár, de két óra alatt mégis megtettük az öt percznyi utat.

Ki nem mondhatom azt a boldog érzést, a mi elfogott, mikor az ör kis szobájába beléptünk, pedig ez a kis szoba tele volt dohány- és pálinkabüzzel, de a kályha jó meleget terjesztett; mellé is telepedtünk rögtön.

Barátságos házi gazdánk egy barna kenyérel kedveskedett, mi látható örömet okozott a

A TUDOMÁNY-EGYETEM.

mények, a melyekre esodálattal gondolunk vissza és azért azt indítványozom, hogy a melyikünkkel valami megfoghatatlan dolog történt, mondja el, ha egyebet nem nyerünk vele, azt mindenesetre, hogy e rossz éjszakát unalom nélkül töltsük el. Ha tehát megengedik, én kezdem meg az elbeszélést.

A kopogó nagybácsi.

Ezelőtt vagy húsz évvel, erdészgyakornok voltam Selmeczen, honnét az édes anyám meghívására haza jöttem a karácsonyi szünidőkre, magammal hozván Sándor barátomat is.

Az ünnepek elég kedélyesen teltek el, de hogy is ne? Hiszen összes rokonaink e vidéken laktak, s hol egyiknél, hol a másiknál voltunk.

Minden mulatságok koronájának azonban a Szilveszter-est ígérkezett. Édes anyám nővére, Ágnes néni, egyike volt a legszívesebb házi asszonyoknak, kiket valaha ismertem. Jóság, figyelmessége határt nem ismert. Ő mindig talált arra jogezimet, hogy nekünk, rokonainak, jó barátjainak egy-egy jó napot csináljon. A Szilveszter-est meg évek hosszú sora óta találkozója volt nála két vármegye intelligenciájának.

társaságnak; hát még mikor a tisztartóné kipakolta az egyik kosár tartalmát. Volt ebben főtt sonka, sült pulyka, szalonna, meg más egyéb joféle ennivalók.

— Csak tessék, — kínálgatott a szíves urnő, — kis lányainknak az intézetbe volt szánva, de szívesen megosztom a társasággal. Van még ott, a hol ez volt, — nyugtatott meg bennünket, — nem szenvednek azért az én kicsinyeim rövidséget.

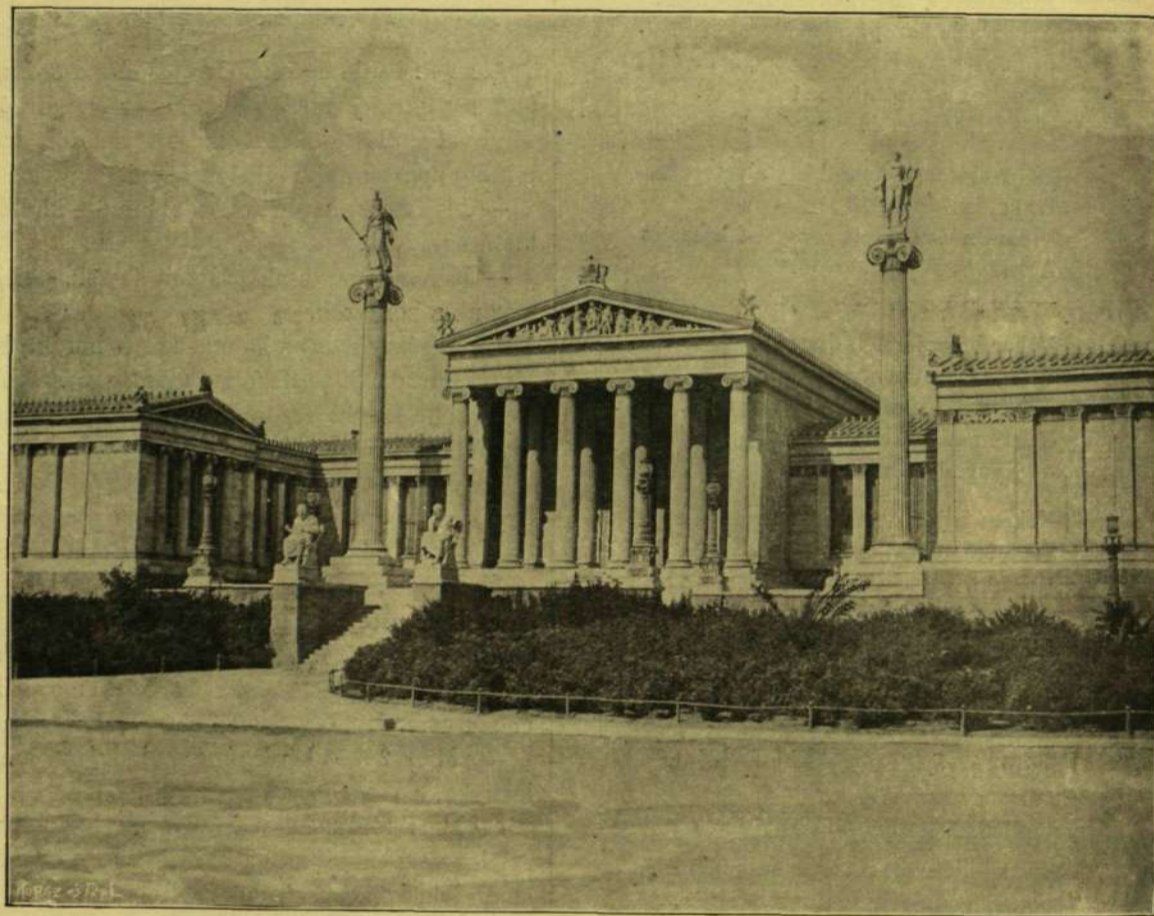
A bőséges esteli után, kissé nyugodtabb kedélyvel szinte álmodozva hallgattuk a szél zúgását, mely néha sikoltva rázta az ablakrámákat, majd bömbölve tört át a sikon, hogy a másik perczben sírva, nyöszörögve huzódják meg a kéményben.

— Borzasztó éjjel, — szólt az utazó ügynök, — mintha az alvilág összes rémei felszabadultak volna.

— Sátánokat méltóztatik gondolni? kérdé az ügyvéd kötekedő, gúnyos hangon. — Talán hisz uraságod efféle jó madarak létezésében?

— Hát ön nem hinne a természetfeletti dolgokban, ifjú ember? — szólt zordonan az ügynök, — akkor kérje is a Mindenhatót, hogy mentse meg, ne hogy a maga kárán tanulja meg hinni, hogy vannak olyan dolgok, a melyeket nem tudunk, nem értünk, s a melyeket az emberi ész megmagyarázni nem tud.

— Igaz, — szólt a főerdész is, — vannak olyan dolgok, a melyek örök rejtélyeknek maradnak. Azt hiszem pedig, hogy majdnem mindenikünk életében fordultak már elő olyan ese-

A TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Alig is vártuk ezt a napot. Hanem a Szilveszter csúnyán köszöntött be, már reggel két lábnyi hó volt, és még mindig szüntelen havazott, a szél meg fújta kegyetlenül.

— No, gyerekek, — kiáltott be az édes apám, — ti ma nehezen táncoltok az Ágnes néni bálján; ha így tart az idő, estelig egy öles hó lesz.

— Hát nem várunk estelig, — kiáltottuk mind a ketten, — felkészülünk és átmegyünk rögtön.

At is mentünk, Ágnes nénemet nagy készülődések között találtuk, de már eljött a dél is, el a délután is, hanem vendégnek még híre neve se volt.

Este felé ájtott Tóni báró a faluból, nevetve beszélt, hogy ötször dobta be a szél a hófúvásokba. Iszonyú idő ez. — Szegény jó Ágnes néni, nem lesz itt ma egy vendég sem, arról jót állok.

— Egy mégis lesz, — mondta Ágnes néni, — az én Gábor öcsém ájtjon, ha csákányos eső esnek is.

Pedig nem jött el még Gábor bácsi sem; kitekintettünk az ablakon, ámbár reményünk sem lehetett, hogy ilyen időben valaki útnak indulhasson. Szegény Ágnes nénem szomoruan

ATHENEI KÉPEK. — A SZABADSÁGHARCZ-MÚZEUM.

A GÖRÖG PARLAMENT ÉPÜLETE.

A MŰEGYETEM.

RÉSZLET ATHENÉBŐL AZ AKROPOLISSAL.

A GÖRÖG-KELETI SZÉKESEGYHÁZ.

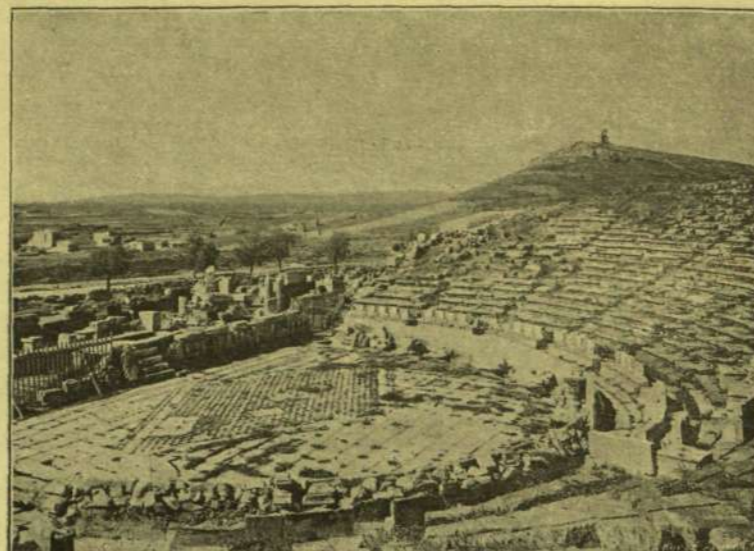

RÉGI (BYZANCI) SZÉKESEGYHÁZ.

ATHENÉBŐL. — Legújabb főnyépek utca.

AZ EVANGELISMOS-KÖZKÓRHÁZ ATHENÉBEN.

DIONYSOS SZÍNHÁZA AZ AKROPOLIS LEJTŐJÉN ATHENÉBEN.

ült az asztalfőn a vacsora alatt; ilyen még nem történt vele életében, hogy az ő híres nyárson-sültjei szegényben maradjanak.

Vacsora után ott is hagytuk a nagy üres ebédlő szobát, bevonultunk a fiúk szobájába, hogy — mint Dénes bácsi mondta, — egy kis huszon-egyet játszunk.

Hatan voltunk összesen: Dénes bácsi, Dezső és Józsi fiaival, Tóni báró és mi ketten.

A «kis kastély» — mint a faluban nevezték — egy régi magánosan álló épület volt. Földszinten voltak a konyha- és cseléd-helyiségek, az emeleten lakószobák.

A fiúk szobája igen tágas volt, melynek ablakai a kertre nyíltak. Én leheveredtem egy díványra, miután nem szoktam kártyázni és kinéztem a nagy, függönyözetlen ablakon.

A hősés már megszűnt, kiderült. Oly fényesség, oly világos volt, mint nappal; tisztán kivehettem a tárgyakat, üres volt a mező, minden felől a fák egész törzsükkel benn álltak a hóban, körülbelül ember-magasságra. No, gondoltam, ide ugyan tavaszig senki sem teheti be a lábát.

Abban a pillanatban valaki megkopogtatta az ablakot.

— Szabad, — kiáltott Dénes bácsi, két fiával egyszerre. Mi pedig örömmel tekintettünk az ajtó felé.

Az ajtón azonban nem jött be senki.

— No, szabad, — ismételte Dezső és ki is nyitotta az ajtót. De az ajtó előtt nem volt senki.

— Én úgy hallottam, bátyám uram, — mintha az ablakon kopogtatna valaki. Nyissuk ki és tekintünk meg: ki? Indítványozta Tóni báró.

— Bolondság, — mondta az öreg úr, — ki kopogtatna az ablakon, hiszen három öl magasan van a földtől.

Többé nem törődve a dologgal, újra a játékhoz fogtak.

Alig egy pár percz múlva, újra hallatszott az előbbi kip-kop, az ablakon.

— Mi az? — kiáltottak egyszerre a nyugtalanul vált játékosok. — Igazán úgy látszik, mintha az ablakon kopogtatna valaki. Nyissuk ki és tekintünk meg: ki? Indítványozta Tóni báró.

Figyelmesen körülnéztünk, de a csöndet nem zavarta semmi.

Nem, nem, igazán itt nem járhatott senki. Valószínűleg valami kis madár vergődött a világos ablak felé. Ebben aztán meg is nyugodtunk, ők pedig újra játsznai kezdtek.

Egy pár percz múlva újra hallatszott az egy-kangú kip-kop-kip-kop.

Ekkor mind letették a kártyát és szólanul néztünk egymás halvány arczába.

Tudjátok mit, — szólott Dezső legelőbb, — mi hárman kimegyünk a verandára, onnét láthatjuk az ablakok táját, ti hárman pedig bent maradtok és figyelni fogtok.

Dezső, Tóni báró és Sándor halkan kiosontak a verandára, mi pedig feszült figyelemmel hallgatózni kezdtünk.

Újra hallatszott a kopogás, még pedig jóval hangosabban, mint előbb, vagy öt percz múlva újra és még amazok kint lettek a kopogás okozóját, legalább tízszeg egymás után.

Csigédten jöttek elő a fiúk. Még csak halvány arnyékát sem látták semmiféle emberi természetnek.

Most már nem tudtuk, mit gondoljunk? Sőt nem resteltem bevallani, hogy olyan sajtáságos, kínos félelem fogott el mindnyájunkat, hogy lélegzeni is alig mertünk.

Én igazán nem tudtam, hogy jutottam be a Dezső ágába, a fülemre húztam a paplant, de még így is folyton hallottam, körülbelül öt-tíz percenként: kip-kop-kip-kop; eleinte oly erősen, hogy szinte féltem, hogy az üveg betörik, de később halkabban kopogott, míg végre egészen elcsöndesült.

Világos reggel volt, mikor fölébredtem. Körültekinttem: hogy hol is vagyok tulajdonképen? Mind ott aludtunk a fiúk szobájában, ki díványon, ki az ágyon, az én Sándor barátom meg épen a kályha mögött a földön.

Reggelinél elbeszéltek az éjjeli kalandunkat Ágnes néniemnek, mire ő kétségbeesetten kiáltott fel:

— Szentséges Isten! Ez bizonyosan valami jelenség volt, Jolánkámnak lehet valami nagy baja!

— Anyuskám! — vigasztalták a fiúk, — legyen nyugodt, ha Jolánkának valami baja lett volna, bizonyosan Jolánkának jelentette volna, nem egy lumpoló kártya-kompaniának.

Igy lassanként megnyugodott, napi dolgaihoz látott. Nem győzött eleget rendelkezni, itt és ott csinálnak a béresek gyalogutát, a mi, tekintve az óles havat, nem volt kis dolog. Ott csinálnak helyet a kocsiútnak, stb. Végül négy embert kiküldött még a bíróságra is, hogy a falu népéhez csatlakozva, a diló utakat tisztítsák.

Arról szó sem lehetett, hogy haza menjünk, vagy haza hirt küldjünk. Ahhoz napok kelének, míg a kocsiutak járhatók lesznek. Bele nyugodtunk hát a változhatatlanba és lehető vidáman töltöttük a napot.

Este felé sietve jött fel a bíró az udvarba a kis gyalogúton.

— Nagyságos uraim! — kiáltotta messziről, — a Réty Gábor úr szája felfordulva fekszik a dörögi hegyzakadással.

— És ő? — A kocsi, a lovak? — kérdeztük egyszerre iszonyú sejtelenül megkapatva.

— Senkit sem láttunk, — felelte a bíró, — a száznak is csak egy részecskéje látszik ki a hóból.

Rögtön útnak indultunk. Vagy negyven embert vittünk magunkkal, kik egy pár percz alatt kiásták a szánt, de csak a Gábor bácsi bundáját találták meg alatta.

Vagy két órai lázas munka után megtaláltuk a kocsiút, egy hófúvás közepén a lovakat és végre a hófúvás legmelyén a szegény Gábor bácsit szintén holtan.

Látszott, hogy órákig küzdött szegény; egy-egy hófúvással kijött, a másika bele esett; egy helyen, még a pipájából is kiverte a dohányt, talán hogy újra rágyújthasson. Küzdött, küzdött szegény, míg egy olyan fúvásba bele nem esett, honnét nem volt szabadulás.

Kétségbeesve álltuk körül holt testét. Szegény Gábor bácsi! Az ő lelke volt hát az, a ki minket segítségül hívott. De mi nem bírtuk azt megérteni!...

Azóta sok-sok év telt el, — fejezte be elbeszélését a főerdész, — de ilyen álmatlan éjjeleken

még mindig eszembe jut a Gábor bácsi esete, a mit az életnek semmiféle józan sivársága sem bír emlékeimből eltörülni.

(Folytatása következik.)

VISSZAEMLEKEZÉS AZ 1838-IKI ÁRVÍZRE.

Temérdek ócska könyv, irás, földabrosz és más efféle lim-lom közt nem régiben egy aczelmetszet is akadt a kezembe. Sárga volt a papírja, itt-ott foltos, szelein behasogatva, és látszott rajta, hogy egykoron keretje is lehetett. A képet Tomala Ferdinánd adta ki, a kinek jó hírű műúrus boltja volt a harminczes években Pesten, és alatta, ósdiás czifrázatú goth betűkkel következő följegyzés állott: «Emléklapja az 1838-iki borzasztó vízáradásnak, mely a két honi testvér-fővárost pusztította. Természet után rajzolja a kiadónak baráti adóul és segedelemül ajánlják Clette, főhercegi udvari képirő Budán s Rauffl úr akadémiai képirő Bécsben.»

Az árvizi kép mellett még temérdek, részben a fővárosból, részben vidékről való szinlapot, hangverseny-műsört találtam, a melyek mind arról tettek tanúságot, milyen óriási mértékben megindult az inségesek fölségelése.

És nemcsak nálunk, hanem Bécsben, Ausztria minden nagyobb városában is rendeztek jótékony-célú mulatságokat a pesti árvizkárosultak javára.

Annak a sajtáságos politikai helyzetnek volt ez a következménye, mely a húszas, harminczas években csaknem Ausztria provincziájának tekintette Magyarországot és a melynek, mint látjuk, 1838-ban nagy arnya mellett egy parányi fénye is volt. Ferenc császár özvegye, Karolina Augusztia császárné, egy külön perselyt akasztott ki lakosztályában «Für die Pest-Ofer» fölirással, és a ki nála járt, mindenkit figyelmeztetett, hogy adakozzék a vizkárosultaknak.

Mária Luiza, Parma hercegnője, már akkor gróf Neipperg neje, ötezer forintot ajándékozott a károsultaknak. Számtalan hangversenyt is rendeztek Bécsben a pestiek javára akkor.

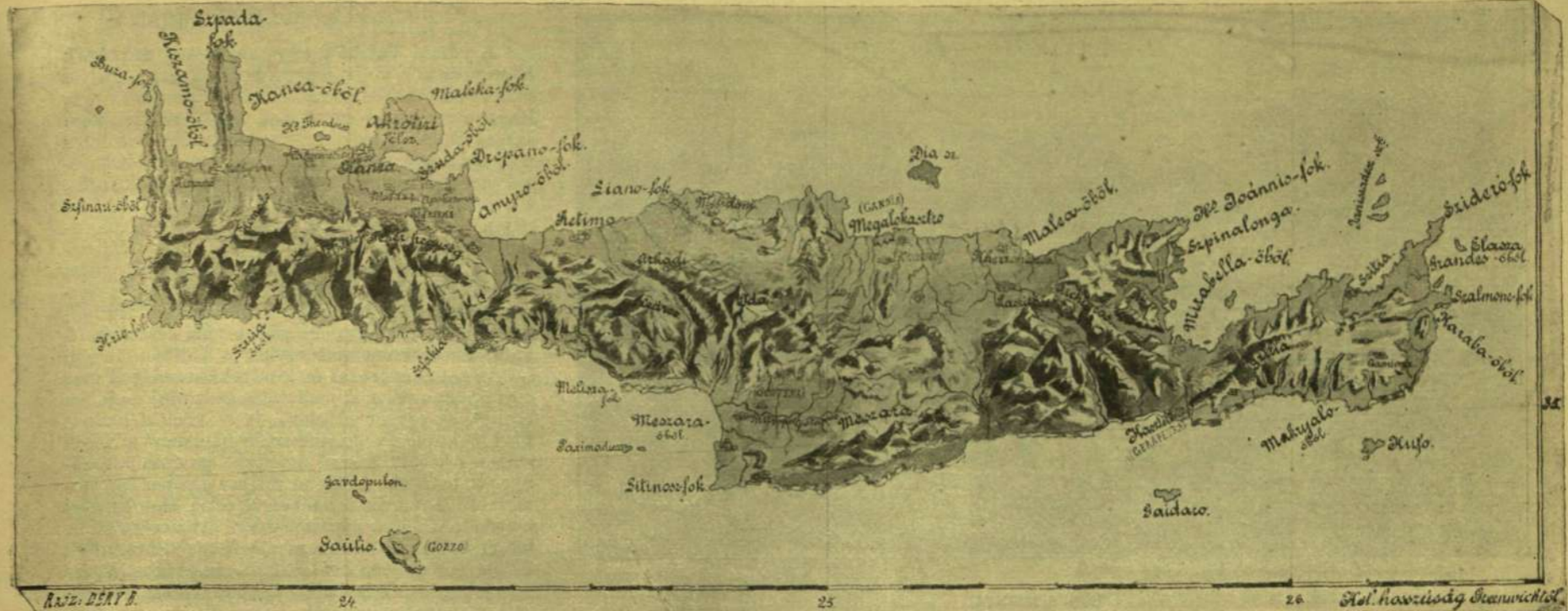
Igy fényes és dús jövedelmet hozó volt Klein Arkadiusz hangversenye, az ottani vígadó nagy termében, melyben Bécsnek majd minden előkelő művésze részt vett és megjelent azon Szofia főhercegnasszony is Ferencz Károly, Károly Lajos és Vilmos főherczegek társaságában.

Még fényesebb volt az a hangverseny, melyben Liszt játszott ugyancsak a pesti árvizkárosultak javára. A nagy művész akkor játszott először Bécsben s valóságos lázba ejtette a császárvárost. Az akkori kritikusok «hangász»-nak nevezték el, a ki hallgatóságát a szó teljes értelmében megbabonázza.

Természetesen itthon is versenyeztek a tehetségek a segélynyújtásban.

Előjárt jó példával József nádor, a boldog emlékeztető öreg palatinus családja. A nádor harmadik neje, Mária Dorothea főhercegnő, főudvarmesternője, Thurn grófné kíséretében, mint a jótékony-ság angyala jelent meg a betegek és ügyefogyottak közt.

A tábori kórházban, a melyet Szász Mátyás városi tanácsos és Appel József százados polgárvezetése alatt harminczhat óra alatt építettek

KRÉTA SZIGET TÉRKÉPE.

föl, s a hol 600-nál több beteget ápoltak, több ízben megfordult az áldott jóságú főhercegnasszony.

Első ízben Würtler királyi tanácsos, udvari orvos, és gróf Szápáry Ferencz kísérték. A nádornál több beteget megszállított s ismételtel elmondatta magának az árviz egyes borzalmas jeleneit. Stáhl Ignác és Csusz Márton főorvosok szolgáltattak mindenben fölvilágosítással. A főhercegnasszony megnézte a gyógyszer-tárat is; bemenne a konyhába is és rendre kóstolta az ételeket, meg akarván győződni, vajjon jó és izletes ételeket kapnak-e a betegek.

A pestmegyei nagybirtokosok, különösen Grassalkovich Antal herczeg, Podmaniczky András és Mihály bárók, gr. Ráday Gedeon, Patay Pálné (Pogány Zsuzsanna, gróf Belezsny János és gróf Wartensleben Agoston tettek igen sokat a nyomor enyhítésére; naponta 10—20 szekér élelmiszert is küldtek Pestre közel fekvő jóságúakról. A megye első alispánja, Dubraviczky Simon, és a másod-alispán, Földváry Gábor, alig győzték átvétetni és raktároztatni a temérdek eleséget.

A vész ideje elmulva, a jótékony mulatságok sorozatát Váczon kezdték meg.

Környékbeli műkedvelők adták elő Fáy András «Külföldiek» című vigjátékát. A előadást Pármiczky Eudárd rendezte, a ki nejevel, Salamon Francziskával, a vész idején is rendkívül sokat tett a nyomor enyhítésére. Pármiczky «Mégbeülés a Duna hullámaival» című keringőt is szerzett, melyet a pesti pantalyus ezred zenekara játszott el. A szindarab előadásában közreműködtek: Beniczky Mari, Szlavy Viktor táblai aljegyző, Vincze Károly nógrád-megyei esküdt, Pyber Jozefa, Medeczky Mathild, Okolicsány Lajos és Pyber Agoston ügyvédek. A darabot táncmulatság követte, melyen a «Remény» című albumra sok előfizetőt gyűjtött Lisznyay Kálmán, a ki akkor eperjesi kerületi táblai gyakornok volt.

Ugyancsak igen fényes hangversenyt rendezett a pesti árvizkárosultak javára a nagyváradi kaszinó. A hangversenyt a «Keresztesek Egytomban» című, akkor divatos opera nyitányával kezdték meg. A nyitányt teljes zenekar játszotta; a magánzólamokat Zsogovics adta elő. «Zampá»-ból egy párdalt Lipsei Klára színésznő és Thurzó Ignác műkedvelő adtak elő. Zongorán Lónyay Vilma és Eördögh Emil arattak nagy sikert. Lipsei Klára és Latabár, — mind a ketten színészek, — kitűnő bohózatot parjelenetet adtak elő; végül pedig Buday Lina Kölesy hymnusát szavalt. Aradon, Hirsch Mózes színházában Egyvelegel adtak elő a pesti vizkárosultak javára, még pedig magyar, német, francia és oláh nyelven. S előadtak a műkedvelők egy «Hirtelen bíróú utazó» című darabot, melyet erre az alkalomra Náray Antal táblalábíró írt.

Még a gyermekek sem akartak hátra maradni: Csáforti Tótné (Stepanovits Terézia) leánynevelő

intézetének növendékei egy kis vigjátékot adtak elő, a melyet Karacs Teréz, az akkori idők divatos beszélyíró-nője készített.

Az angol kisasszonyok zárdájának növendékei pedig «Szerencsés szabadulás» című allegóriát mutattak be. A rend Lipót-útczei zárdája alig szenvedett valamit, s a növendékeket a vész napjai alatt a nádorné és Benyovszky Péter földbirtokos látták el.

Clair Ignácznak a király-útczei Púpka-házban lévő testgyakorló intézete nagyon sokat szenvedett a dühöngő elemtől; mindazonáltal, mielőtt helyreállt a régi rend, a derék tornatanár egy havi jövedelmét oda ajándékozta az inségeseknek, a fiuk pedig maguk közt rendezve egy kis gyűjtést, az öszezget tanárjuk adományához csatolták.

Pólya József doktor és neje, Bánó Krisztina, saját kényelmüket föladva, lakásukban a konyha melletti cselédszobában laktak, míg egész lakásukat az inségesek és betegek szállásául rendezték be. Hasonló cselekedett Paulay Ferencz ügyvéd is, a ki ezenfelül a vész napjaiban igen sok emberéletet mentett meg.

Gróf Károlyi György és fiatal, bájos neje, Zichy Karolina grófnő egyetem-útczei palotájukban a legfényesebb termetek is a szegény vizkárosultak számára engedték át; ők maguk minden este kimentek Főthra, István gróf kastélyába. A nappal azonban úgy a gróf, mint a grófné az árvizveszélytől sújtott városban töltötték és személyesen is ápolták a betegeket; e mellett saját konyhájukon éjjel-nappal főzettek az inségesek számára.

Fáy András, a ki kalap-útczei saját házában lakott, mikor a veszély kissé múlt fölben volt, néha egész nap sem kelt föl íróasztala mellől; szünetlenül leveleket írt közel és távol lakó barátainak, segélyt, pénzt vagy eleséget kérvén a szűkölködőknek.

A budapesti helyőrség is kitett magáért. Különösen a Waquant ezredbeliek és a Ceccopieri gyalogosok. Emezek majdnem mind olaszok voltak. Enk százados az árviz legretentőbb éjszakáján, Conti káplárral egy kis lélekvesztőn tizenkilenc családát mentett meg a biztos haláltól, különösen Budán, a hol a Neustiften — ma Jlak — még a házak felső emeletéről is csak életveszéllyel lehetett az embereket megmenteni.

Havas és Tretter városi tanácsosok a márczius 14-ről 15-re virradó éjszakán egyre egy lakásban álltak és az evezőssel a legveszélyesebb helyekre vitették magukat. Reggel felé Havas már esuron víz volt, de csak addig engedte pihenni az evezőst, míg egy varga-ferenczvárosi lakásának ablakán egy pár százaz láb-belít nyújtott ki neki, hogy a vízben teljesen szétázott cipőjét azzal fölöserelhesse.

A rémület napjain aljas martalócok sem hiányoztak. Egyes nyomorultak fölhasználták a veszedelmet, hogy raboljanak és fosztogassanak, vagy legalább zsaroljanak. Az ilyen hiénák

rendesen egy-egy jó, nagy kényelmes lakásban elhelyezkedve, hangosan kiabáltak, hogy menyinyi ember megmentésének az ára. A veszedelemben levő szerencsétlen vagy a legfőlöszeg-zottabb összegeket fizette, vagy, ha erre képtelen volt, ott pusztult el az összeomló házban, vagy a jeges árban, mert a szivtelen gazemberek ingyen meg nem mentették.

József nádor, mikor ezt neki hírül vitték, annyira fölháborodott, hogy rögtön-ítélő hatalommal (statariummal) ruházta föl a Pest városi hatóságát, melynek következtében, mindenki, a ki a város polgárait és egyéb lakosait a rendkívüli viz miatt elhagyott házaik, szállásaik, raktáraik, vagy boltjaik kirablásának bünrészes-ségében találatik, minden rangkülönbség nélkül kötélt általi halálra ítéltetik.

Nem sokára Lónyay János biharmegyei adminisztrátort neveztek ki árvizi királyi biztosnak, a ki a szerviták épületében ütven föl irodáját, a legnagyobb erélylyel és buzgalommal látott a bajok orvoslásához.

A beálló tavasz kedvezett az új építkezéseknek is, és József nádor mindenütt személyesen jelenvén meg, nagy bátorságot öntött a lakosokba, egyre biztatván a csüggedőket, hogy még sokkal szebb, virágzóbb lesz Pest és Buda, mint eddig volt, és míg a rend és nyugalom helyre nem állt, naponta 3500 kenyeret és ugyanannyi adag levest osztatott ki az inségesek közt. Kóvettek példáját főurak és előkelő polgárok, így Sártory János nagykereskedő két ezer rőf kanavászt osztatott ki szegény asszonyok közt, ágyruhákra, és temérdek fehéreműt ajándékozott Vay Miklósné, Liedemanné, Steinaekerné, Maricsné, Orey Györgyné, Szirmay dámné (Gyürky Johanna) és özvegy Majthényi Pálné (Beniczky Mária). Ez utóbbi lelkes úrnő húsz beteget is ápoltatott és 500 pengőt adott az inségesek javára.

Az egymást követő nagy események közt napjainkban már-már elfeledték a budapestiek a vésznek eme rettenetes napjait. A ki azokat, mint felnőtten ember átélté, olyan nagyon kevés is van már az élők sorában.

Néhány igen elaggott, nyolczvan éves öreg úr, a ki daliás jurátus volt akkor, tud még mesélni arról a rémes éjszakáról, a melyhez hasonló soha sem volt a fővárosban.

Vayk.

KRÉTA SZIGETE.

Kréta szigete hosszú szalagként nyúlik el a Földközi-tengerben keletről nyugat felé, Görögországtól délre, csaknem egyenlő távolságra Európa, Ázsia és Afrika szárazföldjétől. Szeleit sok öböl szagatja meg kivált az éjszaki oldalon. Terjedelemre nézve legnagyobb a Földközi-tenger szigetei közt; esupán Szicília és Szardínia közeliit meg nagyságban. Hossza 50 mérföld, szélessége pedig 1 1/2 és 15 mérföld közt váltakozik. Főlszine legnagyobb rész hegyes,

EOLUS TORNYA.

kivált a belsejében. Kisebb-nagyobb lapályai csak a partok mentén és egyes nagyobb hegy-csoportjai közt vannak. Körülte sok az apró s többnyire lakatlan sziget, melyek valaha a fő-szigettől szakadtak el föld-forradalmak miatt, levén itt elég gyakoriak a földrengések. Legutóbb 1856-ban szenvedett sokat egy nagy föld-rengéstől, mely nagy pusztítással sújtotta a sziget középrészét, főleg pedig fővárosát, Kandiát és környékét. Vulkanai eredetű az egész sziget; azért olyan csipkézettek a partjai és oly szeszélyes csoportosulásúak a hegyeségei. A nagy számú öblök közül a legfestőbb a sziget éjszaki-nyugati végén levő *kiszamói* öböl, a kereskedelemre nézve legfontosabbak az ezentúl kelet felé következő *kaneai* és *szudai* öblök, meg a sziget derekán a *kandiái* öböl, nagyságra nézve pedig a leghatalmasabbak éjszakon az *Amiro* és *Mirabella*, s délen a nagy részt szelid part-melléki *Messzara* öböl.

A szigetet borító hegyek négy nagyobb, de egymással összekapcsolódó hegycsoportra oszlanak. Nyugaton emelkednek a vadregényes alakulású Fehér-hegyek (Levka-Ori vagy Aszprovuna), melyeknek kúpalakú mészesütsői vakító fényvel fehérlelnek, ha a nap rájuk süt. Talán innen származott a sziget neve is, nem pedig a krétától, mely itt sehol sem fordul elő. Legmagasabb csúcs a *Hagios Theodoros* (Szent Tivadar), mely 2470 méternyire emelkedik s így a sziget legmagasabb pontja. A Fehér-hegyeket Szfakióta-hegyeknek is nevezik a köztük lakó szfakióta néptörzsről, mely a régi krétai helleknek igazi utódjának tartja magát. A sziget közepé táján emelkedik a görög hitregékből is annyira ismeretes Ida-hegység, Vénusz egykori kedvelt hegye, melyet ma *Philoritis*-nak (Magas hegységnek) neveznek. Ennek kopár, szakadékos tetői közt is van egy 2457 méter magas csúcs, melyet, mint a hasonlag sziklás és kopár Hagios Theodorost, félesztendónél tovább is vastagon lepi a hó, míg alantabb eső lejtőin és aljain egész éven át jó legelőket találunk nyájkának a pásztorok. A nevezett két hegycsoportnál alacsonyabb, de nem kevésbé szétágazó a *Pitia* vagy *Lasszthi* (hajdan Dikté) hegység igen szép alakú csúcsokkal. Ettől keletre a legkisebb terjedelmű *Scitia* hegycsoport van, mely kivált a sziget keleti szélei felé csupa domborokká törpül, s a parti lapályokba olvad át. Ezen lapályok közül legnagyobb, legszebb és legtermékenyebb is az Ida-hegység délkeleti alján terjedő *Messzara* róna, melyen a sziget legnagyobb folyója, a *Mitropoliptamos* nevű patak fut át a tengerbe. Ez a folyócska édesvízű, mit azért említünk meg, mert a többi sokkal kisebb parti patakokkal víze majdnem általában sós ízű, mint szintén a helyenként fölfakadó források is. Innen van, hogy a közelökben levő helységek is kénytelenek esővizet gyűjtő medenczék tartani, hogy magukat ivóvízzel elláthassák, a miben egybeült sínes nagy bőség. Ennek pedig az az egyik oka, hogy a hajdan dúss tenyészettel, kivált gyönyörű erdőségekkel ékeskedő sziget főleg a XVII. század közepe, vagyis a török

uralom meghonosodása óta rendkívül megkopárodott. Gondatlanság és kapzsiság miatt nagy részt kipusztultak azok a főségek cipruszerdők, a melyeknél szebbeket sehol sem lehetett látni. Ma inkább csak egyes ligetek vannak, s azok is legtöbbször a völgyekben és lapályokon. A rendkívül kies és egészséges éghajlat azonban így is megmaradt; megőrizte és föntartja a környező tenger. Igazi tél itt csak a legmagasb hegytetőkön jelentkezik. Lent a lapályokon csak esőzések jelzik a telet; de a narancsfák, a hagymás virágok s a szegfü- és violafélék akkor is folyton virágoznak.

A hajdan «száz városú»-nak nevezett Kréta előkelő fészke volt a görög műveltségnek, bár a szellemi életnek nagy akadály volt az, hogy ez a száz város örökké ellenségeskedett egymással, mint megannyi független köztársaság, melyek közt leghatalmasabb volt *Gortnya*, *Kydonia* és *Knosszus*. A sziget kedvező fekvése és természeti kincsei fölkellették a hódítók kapzsiságát. Így a IX. és X. században az arabok, aztán a rómaiak, majd a velenceiek tették rá a kezöket. A velenceiek uralma legüdvösebb volt Krétára nézve. De majd következtek a törökök, kik minden tekintetben elsilányították a földdel együtt a lakosságot is, melynek elégedetlenkedése épen most oly véres fölkelésben tört ki.

Kréta lakosságáról már több ízben szóltunk, említvén, hogy az elnyomó török elem a harmad részét is csak úgy éri el a népességnek, hogy a régebben izlamra tért görögök is hozzájuk számítatnak. Az egykori «száz város»-ból pedig csak egy néhány áll még olyan a milyen város-alakban, a török elpusztult, vagy elszegényedett, mint a vidékek falvai.

ATHENAI KÉPEK. — DIONYSOS SZÍNHÁZÁNAK RÉSZLETE A SZINPAD RELIEFJEIVEL.

EGYVELEG.

* A római Vatikán egy nevezetes részének megnyitása. A Vatikán egyik pompás része, melyet a Borgiák lakosztályának — appartamento Borgia, Museo Borgiano — néven említ a műtörténet, nem sokára ismét megnyílik. Rafael és Pinturicchio s más művészek ott levő remekai, a pompás helyiségek nagyon régen, évszázadok óta el voltak zárva, s a pusztulás dult ott. XIII. Leó pápa a Vatikán e nevezetes részét rendbe hozatta, az idők rombolásait elenyészteté. Mint mondják, a restaurálás nagyon jól sikerült, a nagy szellemek iránti kegyelet szellemében. Az egész lakosztály központja az úgynevezett pápák terme, mely a most befejezett díszítésekkel a terem legpompásabb terméi közé számítható. Ez a terem volt egykor a Vatikán ünnepi helyisége: császárokat és királyokat vendégelt meg egykor itt a pápa. A padlózatát gyönyörű majolika borítja, az egykor világhírű, de azóta eléltelenített IV. Pius korából való falifestményeket most a XV-ik század második feléből származó pompás fali szőnyegek borítják. A terem mellett a pápai fegyvertár van. A pápák termében a pápai trón egykori helyén XIII. Leó pápa fehér márványszobra áll. A terem legékebb része a mennyezeten *Giovanni da Udine* görög isteneket ábrázoló festménye. Egész más jellegű «Mária életének» terme. Se az aranyozott mennyezeti díszítések, se az idillikus szőnyegfestmények, se a boltívfestmények nem teszik a restaurálás hatását; mindent oly kegyelettel igyekeztek a régi szellemben megújítani. A következő termek: a Pinturicchio és a szabad művészetek terméi jelenleg még üresen állnak. Mind a két terem vagyontró terracotta-burkolattal van bevonva. A Museo Borgiano restaurálásánál százados romok és omladékokból kellett a régi díszítéseket, a régi festészeti remekeket helyreállítani, s hogy a vállalkozás így sikerült, ez a jelenkori művészet diadala s a pápa áldozatkészségének bizonyítéka.

* Nagy fényűzést fejt ki La Hung Sang hercegnő, Khina leggazdagabb asszonya. 2000 szolgálója van csak hajfodrozását ötvenféleképpintézteti. Számtalan különféle öltözete van, bár khinai szokás szerint elnyomított lába miatt alig képes járni. A fényűző asszony pontos számadást vezet háztartásáról.

* A színes lámpaernyők újabb megfigyelések szerint nagyon ártnak a szemnek, különösen a sárga és piros színűek. Legjobb tiszta fehér vagy opál színű ernyőket használni.

* Veszélyes pókot fedezett fel egy Puga Borne nevű santjagoi természettudós Chilében s elnevezte azt *Latrodectes terribilis*-nek, azaz rettenetes orozva harapónak. A pók csak 15 milliméter hosszú, de 5—6 csipése megöl egy lovat, s két, sőt néha egyetlen csipéssel egy felnőtt embert is. Csipése nem okoz helyi fájdalmat, sőt nem is venni észre a csipés helyét; de csaknem rögtön rángatózni kezd az egész test; az eszmélet káprázik, a szív szabálytalanul ver, az arcz eltorzúlva feldagad s a bőrön enyvszerű izzadás mutatkozik. A ló a csipés után 12 óra alatt már elpusztul.

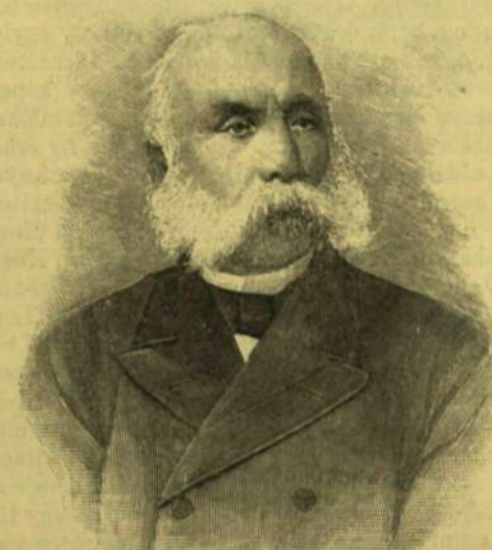
* Óriási diófa van a Krim félszigeten Balaklász közelében. Állítólag már ezer éves és öt tatár család osztozik termésén, mely évente 80—100.000 dióból áll. Angliában Bedford közelében van öt hectár területen 350 diófa, melyek mindegyike évente 20 ezer diót ad, s ezrét átlag 2 forintért adják el, úgy hogy egy hektár föld jövedelme legalább 1500 forint.

A GÖRÖG MOZGALOM VEZÉRFÉRFIAI.

Görögország készen áll a háborúra. Megrongált pénzügyi állapotai nem akadályozzák abban, hogy az általános mozgósítást ne csak elrendeljék, de végre is hajtsák. A mire az állampénztár tehetése elégtelen, azt pótolja a nemzeti lelkesedés, pótolják otthon és az ország határain kívül élő görögök adományai. *Averov* alexandriai bankár két millió frankot küldött Athenébe azzal az üzenettel, hogy ő egymaga szívesen hajlandó szükség esetén 60 ezer mozgósított görög katonát egy éven át sajátjából élemezni. Epen így, bár nem ilyen óriási összegekkel, hozzájárulnak a hadi költségek fedezéséhez az odesszai, londoni, párisi és különösen a marseillei görög bankárok és nagy kereskedők. Az, hogy a görögök mozgalmait iránt egész Európa ellenséges hangulatú, csak fokozza lelkesedésüket egészen az elbizakodásig. Minthogy a Görögország által Magyarországon vásárolt lovak idejekorán meg nem érkeztek és a szükséghez képest elegendő számmal sem voltak: a földbírtokosok, a magánfogatok tulajdonosai és mindazon tiszték, kiknek több lova volt, azon lovaikat, melyekre műhatatlan szükség nem volt, a katonai kincstárnak adományozták. Mindenfelől óriási áldozatkészséget tanúsítanak. Egész Görögország egyetlen nagy katonai tábor, a melyben nem utolsó szerepet visznek a lelkes görög nők.

Vasszosz ezredes, a krétai görög csapatok vezére.

Delyannisz, miniszterelnök.

Szkuzész, külügyminiszter.

A GÖRÖG MOZGALOM VEZÉRFÉRFIAI.

igazságszerető, egyenes jellemű katonát, a ki kartársai közül katonai tudománya által is nagyon kimagaslik. A képviselőháznak sok éven át tagja volt és kitűnt kiváló szónoki képességeivel. A hadügyminiszter jelenleg 55 éves és másodszer nevezte ki György király miniszternek. Már egyszer előbbi években belügyminiszter is volt. A legutóbbi érdekes olympiai játékokat szintén Metaxas rendezte, és mindenki, ki ez ünnepélyekben résztvett, nagy elismeréssel és dicsérrel emlékezett meg arról a kiváló szeretetreméltóságról, melyvel Metaxas ezredes a külföldieket ott tartózkodásuk alatt elhalmozta. Közönségünket bizonyára érdekelné fogja, hogy Haris Pál budapesti görög főkonzul neje a görög hadügyminiszternek az unokahúga. Metaxas Miklós tavaly eljött Budapestre, hogy ezredévi kiállításunkat megtekintse s Haris Pál és fia kalauzolás mellett nagy érdeklődéssel sorra látogatta fővárosunk nevezetességeit is; de főként alaposan tanulmányozta a katonai

laktanyákat s az Új-épületben levő katonai iskolát. Apja, Konstantin, a görög szabadságharc egyik előkelő vezére volt és fiát, Miklóst, már gyenge korában a katonasághoz adta. Maga tavaly nevezve mesélte el rokonai körében, hogy mikor apja a katonai iskolába küldte, olyan kicsi és gyenge gyerek volt, hogy az iskolai puskát sem bírta a válla.

Szkuzész külügyminiszter szintén nagyon előkelő szerepet visz a jelenlegi görög mozgalomban. Aránylag fiatal s már kora ifjúságában a diplomácia szolgálatában állott. Első próbaéveit Bécsben, mint követési titkár töltötte. Innen azonban apja, ki egyike Görögország leggazdagabb polgárainak, csakhamar hazahívta, s otthon képviselővé választatván, szép tehetségevel csakhamar nagy népszerűségre emelkedett. *Szkuzész*, ki leggazdagabb minisztertársai között, a jelenlegi mozgalom megindulásakor összes lovait a hadügyminiszter rendelkezésére bocsátotta. Ő tőle származik az a körmönfont választ, melyet a görög kormány a nagyhatalmak ultimatumára adott, telve alázatossággal és készséget mutató jóakarattal, de egyúttal megóva a görög nemzet vágyainak jogosultságát. *Szkuzész* általában ügyes diplomata s a nagyhatalmakkal szemben is tud néha, a hol lehetséges, erélyt fejteni ki. A német követ egyszer egész nyersen kérdést intézett hozzá, hogy mi joga merész-

Metaxas ezredes, hadügyminiszter.

kedett Görögország Krétába bevonulni Németország engedelmé nélkül, — erre ő hidegen így felelt: «Ugyanazon a joga, kegyelmes uram, a melyen egykor Németország elfoglalta Schleswig-Holsteint Görögország engedelmé nélkül». *Szkuzész* miniszter testvérel együtt éveken át vezetett egy előkelő bankot Athenében. A híres marathoni szőlőtelep csaknem egyedül az ő tulajdona.

Az összes eddigi mozgalmakban legtöbbször emlegetik *Vasszosz* Timoleon ezredest, kit néhány héttel ezelőtt nevezett ki a kréta sziget megszállására küldött csapatok vezérének a nagyhatalmak felszólalása miatt visszahívott György herceg helyére. *Vasszosz* ezelőtt a király hadsegéde volt s teljesen bírja a király bizalmát és kegyét. Működése kényes feladatahoz képest eddig mintaszerű volt; teljesen ki tudta elégíteni a görög hazafiak óhaját, elősegítette a felkelők ügyét, s e mellett a nagyhatalmak képviselőit is alig jutott összeütközésbe.

Vasszosz ezredes 45 éves, legjobb erejében levő ember. Apja Albániából, Janinából való, öreganyja pedig Montenegroból származott. Édes anyja olyan szép volt, hogy György király apja, *Lajos*, mikor először meglátta, hozzá lépett s nevet kezdte. «*Vasszosz* Helén vagyok», — válaszul elpirulva a szép görög nő. *Lajos* pedig udvariasan megjegyezte: «Őn valóban a Menelausz Helénája lehetne, olyan nagyon szép». Az is érdekes, hogy *Vasszosz* ezredes hogyan jutott szép feleségéhez, ki egy osztrák bárónak, Testának, a leánya. *Vasszosz* kitűnő szónok volt és báró Testa, akkori atheni osztrák követnek leánya rendszeresen eljárt a parlament kar-

Delyannisz miniszterének a nagy hatalmak ultimátumát a papirkosárba dobja. — A «Toxotis» görög humorisztikus lap rajza.

zatára. Addig járt a Vasszosz szónokait hallgatni, míg fülig szerelmes lett belé. Báró Testa pedig, mikor arra került a sor, nagyon szívesen beleegyezett, hogy leánya a derék görög hazafi nevével legyen.

Strausz Adolf.

LEVÉL A «VASÁRNAPI UJSÁG» SZERKESZTŐJÉHEZ.

Mauks Kornélia «Megfoghatatlan történetek» című dolgozatát, melynek közlését mai számunkban kezdtük meg, a következő levél kíséretében vettük:

Kedves barátom!

Megkaptam a bort a múltkor, az isten áldja meg azokat a becsületes fillokerákat, a kik elég ildomosak voltak tégedet elkerülni. Irod, hogy én is küldjek valamit abból, a mi az én íróasztalomon termett.

Hát küldök. Ezeket a történeteket küldöm. Nem én irtam, de az én íróasztalomon termett, mert a sógorném irta ittletek az én asztalomon. Ha én irtam volna, nem dicsérhetném. Miután pedig ő irta, nem szidhatom.

Hanem azt az egyet megjegyzem, hogy a porontyaim igen jól mulattak rajtok és úgy hallgatták, de úgy hallgatták tátott szájjal és nyitott merev szemekkel, hogy a pilláik se mozdultak.

Az én sógorném ugyanis nem egyébért írja a történeteit — csak ő nekik. Este mesélnie kell, minden áron mesélnie kell: napközben kénytelen kigondolni s leírni a történeteit s minden meséjéért kap a gyerekektől három-három csókot; ha nagyon jó a mese, hat csókot.

Hát annyit mondhatok neked, hogy ezek csupa hat csók történetek.

Nyilván sok dolgot közöltél már hosszú szerkesztői pályád alatt, a mi százezer embernek volt írva, de csak kettőnek-háromnak kellett, vagy annyinak se; próbálj most egy olyat közölni, a mi csak két kis kölyöknek van írva, — hátha ez fog tetszeni százaknak és százaknak. Egyébiránt én magam is már nem sokára előrukkolok a «Megromlott állás»-sal, melyet egyenesen neked írok. Diákok és «tanügyi bácsik» fognak benne szerepelni.

Szerető barátod
Mikszáth Kálmán.

A KÉPZŐMŰVÉSEK JELMEZŐNNEPÉLYE.

1897. március 14.

Ritka szép estélyben volt része annak a válogatott dísz közönségnek, a mely március 14-én megtöltötte a városi ligeti új műcsarnok összes termetét. Az óriási termek komoly han-

gulata derűssé vált most s helyet adott a művészi kedélynek és jókedvnek. A külföldön már régóta szokásos művészestélyek elseje volt ez az ünnep nálunk. A termeket a művészek rögtönzött alkotásai annyira átváltoztatták, hogy valóságos tündérvilágba hitte magát a közönség.

Az első nagy terem falra aggatott drága szőnyegekkel volt díszítve s palma-csoportok között emelkedett ki a ladi patronessek trónusa, a melyből kifehért az est védnöknőjének, Mária Dorothea főhercegnőnek, az orleansi hercegnének márványszobra.

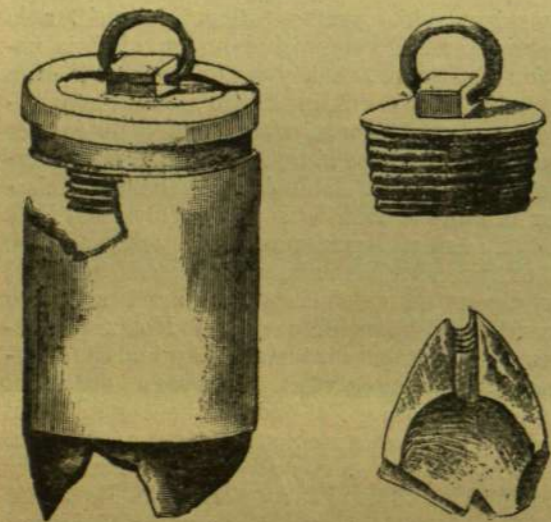
A szemközti lévő falon Márk Lajos nagy karikatúra-festménye függött, mely azt a jelenetet ábrázolja, a mint a képzőművészek egyesülete kimondja a határozatot, hogy jelmezestélyt rendez. A sok torzképben felismerheti a közönség a mai magyar művészet sok jelesét.

E nagy teremből egy mór kapun által, melyet Tornai Gyula tervezett, bejutunk a mesebeli várudvarba, hol a legrégebb assyriai és egyiptomi, mór, goth és román építési izlés szerencsés összeállítására meglepő várudvart képez. A terem egyik oldalán az indiai műemlékek utánzatával összeépítve, egy sárga torony erkélyes oldala válik ki, a melyet valóságos aranyozott zsemlyékkel és fonott kalácsokkal díszítettek. A terem tervezője Nádler Róbert, a kinek munkatársai Ujváry Ignác, Papp Henrik, Koszkol Jenő és Kende József voltak, az egyiptomi falak freskóit pedig a mintarajztanoda és Lotz tanár tanítványai festették. A sarokban lévő római kapu alatt balra bejutni a Faragó József *Nirvána-színházába*, a melyet Molnár Árpád festő tervezett. Egy sziklába vajt Buddha-tempomszerű építmény ez, a hol misztikus világitású színpadon egy csoport tanczolt s a rajzolt torzképek meglevénedtek. A sarokban egy tizes szemű indus isten ült s a kapuzatot egy hatalmas elefánt alakja képezte, melynek ormánya függőny gyanánt nyúlt alá.

Visszatérve a mesebeli várkastély udvarába, egy hatalmas sziklakapun, melynek két oldalán ótlábu emberi fejű assyriai bika-szörnyek állanak, bejutunk egy átválasztott *fenyves erdőbe*. Jobbról egy hatalmas havasi táj, kis alpesi kunyhóval, mely előtt egy terrazon s a honvéd zenekar játszott. Az előtérbe nyúló gyepek lejtőn pedig egy életnagyságú *csoda telen* legett, melyet ha megfejték, cognacot adott. A csinos háttér Németh és Burghard festők műve, a tehenet pedig ifj. Vastagh György mintázta. Ez oldal mellől emelkedett egy sziklából épült bagolyvár, a melynek tornyából színes villamos reflektorok vetették fényüket a *Pegazus-csoportra*.

A baloldali falat Székely Árpád nagy tájképe díszítette. Az erdő közepén állt a *rejtélyes kút*, a mely mellett egy száraz fa ritkás levelei között Meduza-fej rejtőzött, melynek képe visszatükröződött a vízben. A kút mellett egy középkori lovas alakja állott benőve fűvel és békanyállal, a fa ágai között pedig egy hatalmas pók szőtte hálóját. E rejtélyes kutat Strobl Alajos tervezte, gipszben pedig tanítványai vitték ki.

Tovább az erdő lombjaiból kinyúló két száraz fa, a melyen tul egy *kővalakú terembe* jutunk be, a mely teljesen erdővé van átváltoztatva. E cselra Körmezbánya városa maga 1800 darab fenyőt adott ajándékba. Mondhat-

A nagy hatalmak hajóiról Krétánál a görögökre lött lövegek. — A «Szkrip» című görög lap rajza.

A szultán II. Vilmos német császár karjába kapaszkodva. Az «Aszy» című görög lap rajza.

nók: ez a terem a legérdekesebb része az egész díszítésnek. Strobl Alajos hatalmas plasztikon-szerű műve áll itt óriási méreteken. Ez a *halhatatlanság forrásához való küzdelmet* ábrázolja.

Egy sziklakapun, — mely mögött hatalmas fenyves emelkedik, — tör előre a művészhad, követvén a halhatatlansághoz vezető patak folyását. Az óriási küzdelemben tömeggé verődtek össze s kiki palettáját, ecsetjét feltartva, rohan előre, áthatolni akarván az utolsó akadályokon. A kapuzat oldalán leskelődő kigyós szörnyek sokat mintegy visszariasztanak, mások csak az utolsó akadálylál hátrálnak meg. A vizes útolsó részén tul ott ágaskodik a *Pegazus* szárnyas ló, melyet Senyey Károly mintázott, éppen készülőtnak indulni, hátán ülven a magyar művészet kitünőségei. Lábaiba kapaszkodnak még azok, a kik utolsó erőfeszítéssel fel akarnának jutni a hátára. Tüzes szeműből s orlyukaiból villamos sugarakat lövel a *Pegazus* s az egész csoporton érdekes színpompában ömlik el a villamos reflektorok változó fénye. A csoport felett ott lebeg egy hatalmas *üstökös*, a melyben barátságos szobát látunk egy az erdő sarkában felállított nagy teleskop segítségével; benne ülnek Mars, Venus s magyar pészgövel kocintanak.

Elhagyván e nagy csarnokot, a *kuruczlanjára* jutunk egy baloldali mellék terembe a mely egy Rákóczi korabeli magyar udvarházat ábrázol s a melyben a Rákóczi ezredének egyik őrszeme tanyáz s mutatkozik. E sikerült fészket a mely igazi magyar darabja a díszítésnek, Mikovszky Géza tervezte és kivitelén Roskovics Ignác fáradozott leginkább. Kezdve a tetőn fészkelő golyától mindent megtalálni itt a mi egy magyar ház udvarán otthonos. Középen áll a harangláb, a melyen megkondítják a harangot, ha egy-egy jó ismerős vendég érkezik. Az udvar sarkában lévő sátorban pedig Hentallerné Pauli Mariska mint Czinka Panna, régi magyar dalokat énekel Szikla operai karmester tárogató hangjai mellett. Roskovics mint kuruczkapitány szerepelt, mintegy 18 tagból álló csapatával s a Rákóczi-induló hangjai mellett vígan járták még reggeli 8 órakor is a tanczot és vígan kocintgattak a ház fülkéjében csapra ütött hordó Rákóczi-borából.

E kedélyes helyről egy régi *egyiptomi templomba* jutunk, a hol a hold barátságos fénye ömlik szét a romokon. Az oszlopsorok mögött egyiptomi álmokképekben tűnnek elő a régi műremek rom képei. Az oszlopcsarnokot Linnek Lajos egyiptomi humorisztikus karikatúra-festményei, s Kernstock és Grünvald falfestményei díszítik. Az egész templomot Paur Géza tervezte munkatársával, Spányik Kornállal és Lohr Ferenczel. A csarnok végén álló Kleopatra szobrot Haraszi Hirsch József szobrász mintázta.

Az első nagy terem baloldali mellékajtóján Dudits Andor nagy méretű transparent festményhez jutunk, a mely az «*Öngyilkos Halált*» ábrázolja. A hold teljesen, kihalt világában, kiégett kráterek mellett fekszik a Halál csont-

váza, a ki öngyilkos lett végső kétségbeesésében, mivel az élettelen világrészben már nem talált több munkát.

A sötét, hideg, kékes hangulatban hátul látható a feljövő hold megvilágított óriási teste. Dudits egymaga egy hét alatt készítette e képet.

E mesebeli tündérvilág egész pompájában az ünnepély estéjén ragyogott.

Az estély kezdete 9 órára volt kitzítve s ez időre már sűrűn gyülekeztek a fényesebbnél fényesebb jelmezűek, s már tíz óra után zsufolva voltak a termek, s összegyűltek a lady patronessek is, a kiknek névsora a következő: gróf Apponyi Lajosné, Benczúr Gyuláné, Berzeviczy Albertné, Benkő Kálmáné, Basch Gyuláné, gróf Csáky Albinné, Fadrusz Jánosné, Hauszmann Alajosné, Hegedűs Sándorné, Jendrassik Jenőné, Keleti Gusztávné, Pártos Gyuláné, Petényi Vendelné, Strobl Alajosné, Telepy Károlyné, Wlassics Gyuláné.

A közélet előkelőségei közül urak és hölgyek egyaránt nagyon sokan voltak jelen, mind jelmezben, csupán a kormány megjelent tagjait, b. Dániel, Darányi, Erdély, b. Fejérváry, Lukács, Perczel és Wlassics minisztereket mentették fel a jelmezkényszer alól, s ennek pótlásául a rendezőség frakkon viselhető díszes jelvényt ajánlott fel számukra.

A jelmezek mind fény, mind változatosság tekintetében valóban meglepők voltak. Az estély hangulata a legfesztelebb volt, s jóval éjjel után, mikor a közönség sorai ritkulni kezdtek, megkezdődött a tancz, a cigányok és a honvédek zenéje mellett, melynek jóformán csak a pirkadó hajnal vetett véget.

Az ünnepély egyik legérdekesebb jelenete volt az építészeti stílszerű és a korszerű fejlődést feltüntető menete, melyet Alpár Ignác rendezett. Ebből a jelenetből rajzolt le egy csoportot R. Hirsch Nelli művésznőnk, ki mint egyiptomi papnő maga is egyik érdekes alakja volt az estélynek.

A kép baloldalán jól felismerhető Fadrusz szobrász a ki a Bűnt ábrázolta, feleségével, ki az Ártatlanság jelmezét viselte; a másik oldalon gróf Keglevich István, továbbá a kép rajzolója R. Hirsch Nelli és nővére, Margit állanak, mig középen az építészeti menetből látható egy csoport, melyben Lechner Irma, Alpár Ignác, stb. ismerhetők fel.

E helyütt említhetjük még fel az igen csinos kiállítású kalauz könyvet, melyet Basch Árpád festőművész szerkesztett «*Út a halhatatlanság forrásához*» cím alatt. A kalauz, a mely ugyan csak szükséges volt a látványosságoknak ebben a labirintusában, csinos rajzok ékítik az ünnepély díszítményeinek egyes részleteiről, s ezek közül három mi is bemutatunk. A csinos könyvet a Kosmos-nyomda állította ki, a hol egy koronérthetőkapható. A műcsarnok felcsiszolt termetét, melyek március 21-ig voltak nyitva, az ünnepély után is folyvást nagy közönség látogatta.

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK

1897. évi folyama.

A «*Vasárnapi Ujság*», a legrégebb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, *újában helenként egy félvel bővítve*, «*A Vasárnapi Ujság regénytára*» című állandó szépirodalmi melléklettel jelenik meg, mely, mint a főlap, szintén művészi képekkel van díszítve.

A «*Vasárnapi Ujság*» 1897. évi folyamában a következő eredeti új elbeszélések és regényeket fogja közölni, mindeniket számos képpel illusztrálva: «*Az asztalos családja*» elbeszélés, írta *Jókai Mór*, «*Polgárháború*» regény, írta *Rákosi Viktor*, «*A megromlott állás*» elbeszélés, írta *Mikszáth Kálmán*, «*Dáma*» történelmi rajz, írta *Baksay Sándor*, stb. — a külföldiek közül közli a többek közt *Verne Gyula* «*Az úszó sziget*» című új érdekes regényét, mely az eredeti francia kiadás 70 rajzával lesz illusztrálva.

A «*Vasárnapi Ujság*» a *női munkára és divatra* vonatkozó képeket és cikkeket is ad, s

Heyer A. rajza a kalauzoknyvból.

A MŰVÉSZESTÉLYRŐL. — A HINDU BŰVÉSZTEPLOM.

félévenként művészi becsü *nagy képmellékletet*, összesen több mint ezer képet évenként.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK:

	egész évre	fél évre	negyedévre
A Vasárnapi Ujság	8 frt.—kr.	4 frt.—kr.	2 frt.—kr.
A Világkrónikával együtt.	9. 60.	4. 80.	2. 40.
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok	12. —	6. —	3. —
A Világkrónikával együtt.	13. 60.	6. 80.	3. 40.
Csupán a Politikai Ujdonságok	5. —	2. 50.	1. 25.
A Világkrónikával együtt.	6. 60.	3. 30.	1. 65.

Az előfizetések a «*Vasárnapi Ujság*» és «*Politikai Ujdonságok*» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az én parasztjaim. Ezen cím alatt jelent most meg egy kötet elbeszélés *Feszty* Árpád jeles festőnkől. Az elbeszélések alakjai a vidéki élet, a pusztai világából vannak véve; a nép fiai érzelmeit, hangulatát figyelte meg s dolgozta fel a szerző, még pedig valódi művészi illelettel, alakjai iránt érzett igaz, benső szeretettel, mely az olvasót önkénytelenül is megkapja s magával ragadja. Általában el lehet mondani, hogy *Feszty* ép oly jól forgatja a tollat, mint az esetet s ez a munkája is határozottan irodalmi nyereség, s a kik a hamisítatlan népelet jelenségeiben gyönyörűséget találnak, azok könyvtárban ez a kötet nagyon szívesen látott vendég lesz. Tizenkét elbeszélés és rajz foglaltatik e kötetben; mind jellemzetes történet népünk életéből, olykor megrázó drámaisággal s mindenkor jóleső zamatossággal előadva, mondhatni: tollal, ragyogó színekkel megfestve. E vonzó történetek közül nem rég a «*Vasárnapi Ujság*»-ban is megjelent egy: «*A pusztai telen*». A könyvnek a külső kiállítása is eredeti s összhangban van a belső tartalommal. A fűzött példányok táblája a nép által viselni szokott szövetek legjellegesebb stílizált virágaival van ékesítve, a kötött példányok pedig szintén ilyen virágú selyem szövetbe vannak kötve, a mi igen kedves hatást tesz s már magában véte is hangulatot kelt. A kötet a «*Pallas*» részvénytársulat kiadásában jelent meg; ára a fűzött példánynak 1 frt 50 kr, a díszkötésűnek pedig 3 forint.

Édes Anyám címmel *Pósa* Lajos egy kötet költeményt ad ki, mely e hó végén fog megjelenni. E verskötetben fognak megjelenni azon hangulatos költemények is, melyeket a «*Vasárnapi Ujság*» mai száma közöl. A közelebb megjelenő kötet előfizetési ára fűzve 1 frt. 20 kr., díszkötésben 2 frt. A rendes kiadáson kívül 150 olyan díszesebb példány is készül, melyek merített hollandi papíron, számozva s a megrendelő névével ellátva kerülnek ki a sajtó alól. Egy ilyen példány előfizetési ára fűzve 3 frt, díszes bőrkötésben 4 frt 50 kr. A verskötet Singer és Wolfner könyvkereskedésének kiadásában jelen meg.

Kréta cím alatt jelent meg csinosan kiállított fűzetben *Berecz* Antalnak a földrajzi társaság márcz. 11-iki közgyűlésén a most oly nagy szerepet játszó szigetről tartott érdekes felolvasása, 3 képpel és térképpel. *Kréta* történetéről, felosztásáról, lakosságáról tájékoztat s bizonyosan szívesen is fogadják. *Kilián* Frigyes könyvkereskedésében 20 kr-ért kapható. *Berecz* e fűzetéből közli mai számunk *Kréta* térképét.

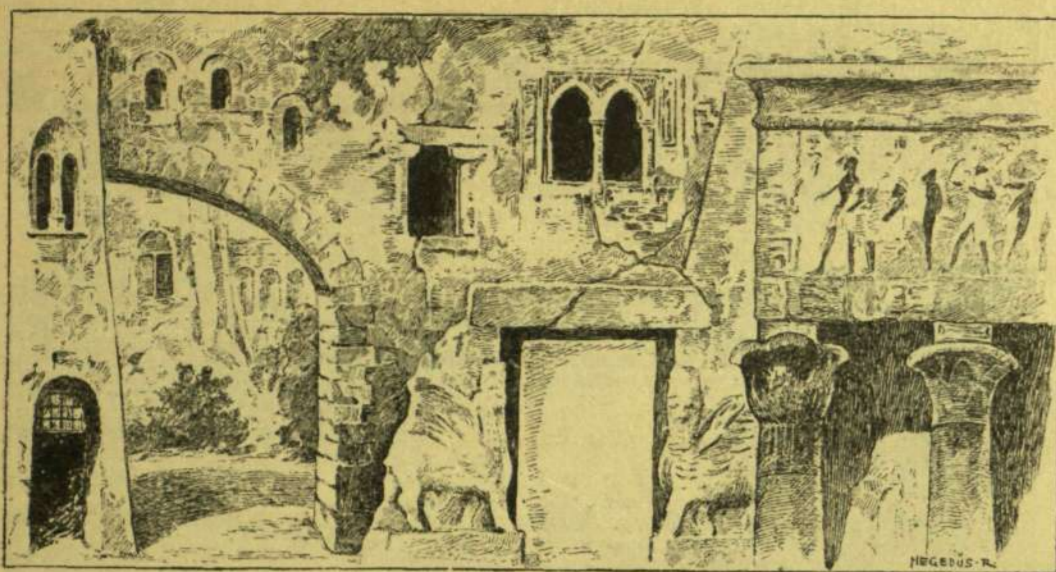
Jaj és kacaj, elbeszélések, írta *Kálnay* László. Első könyv a szerzőtől, s kiforratlan teltséget tüntet föl. Egy-egy történetet elég jól kigondol, az elbeszélések szemlélyei közül is kibontakozik egy-egy alak. De az elbeszélés hang erőszakot, szereti a hamis pathoszt, sőt még patagos ríthmust is használ a prózában. A Budapestben megjelent kötet ára 1 frt 20 kr.

Új népszínmű. *Géczy* István, ki a népszínműben oly sikert arat «*Gyimesi vadvirág*» népszínművével, a «*Sárdi ház*» című új parasztdrámát irt a népszínház számára. A hirtelen feltűnt szerzőt, ki eddig a vidéki színészet szerény tagja volt, a népszínház új igazgatója a színház tisztviselőjévé szerezte.

A szépművészeti múzeum. A közoktatásügyi miniszter e hó 16-ikán terjesztette a képviselőház elé a terjedelmes jelentést a *szépművészeti múzeumról*, mely magában fogja egyesíteni az országos képtár, a múzeumi képtár, a történelmi arcképesárokat s általában mindazokat a művészeti alkotásokat, melyek mostani gyűjteményeinkben vannak s legutóbb még külön vásárlásokkal és megrendelésekkel is szaporodtak. Ebben helyezik el az országos képtárnak kézrajzokból és metszetekből álló dús gyűjteményét. A jelentés egész nagy kötet s részletes tájékoztatást nyújt az összes gyűjteményekről, azok eredetéről, anyagáról. Ez nagyrészen *Kammerer* Ernőnek, az országos képtár és a létesítendő szépművészeti múzeum ügyeinek vezetésével megbízott kormánybiztosnak jelentése egy évi munkásságának eredményéről.

A kormánybiztos a szépművészeti múzeum ügyének előkészítő munkálataiban már a következő bevégzett eredményekkel számolhat be: 1. A nemzeti múzeum részére vásárolt festmények, plasztikai művek és geográfiai lapok lajstroma a vételárak feltüntetésére. 2. Az országos képtár anyaga származás szerint. 3. Az országos képtár és a szépművészeti múzeum anyaga leltári számok szerint. 4. Az országos képtár könyvtárának katalógusa, áttekintés. 5. Újabb vételek (képek és szobrok, kézrajzok, metszetek, könyvek, szerelvények). Az országos képtár dolgában a jelentés azt mondja, hogy a mult év február 2-ikán hivatalától fölfüggesztett *Pulszky* Károly ellen megindították a bűnvádi vizsgálatot, a bírói eljárás még folyamatban van. A képtár és a létesítendő szépművészeti múzeum ügyeit *Kammerer* Ernő orsz. képviselő viszi, a ki megállapította, hogy a képtár képei, kézrajzok és metszetek hiánytalanul megvannak. A szépművészeti múzeum részére történt vásárlásokról külföldi tudósok mondták meg véleményüket, hogy t. i. vannak közöttük rendkívül becses dolgok is. Végül a szépművészeti múzeum elhelyezéséről szól, ismertetve a kormány és a főváros közt most folyó tárgyalásokat.

Görög rajzok. Alkalmunk van néhány képet közölni részint komoly politikai, részint humoros lapokból, melyek legújában érkeztek Athenéből. A görög nép hangulatát jellemzően tolmácsoló rajzok a következők:

A "TÜNDÉRVÁR" UDVARÁBÓL. — Hegedűs Rikárd rajza a kalauzskönyvből.

A "Toksztis" (Nyilazó) görög humorisztikus lap rajza, azt ábrázolja, a mint Delyannisz miniszterelnök a nagyhatalmak ultimatumát a papirkosárába dobja s újabb jegyzéket ír.

Az "Asztj" (Vár) nevű görög lap rajza szerint Vilmos német császár köztudomásúlag béna s e miatt kurtább karjába kapaszkodik a szultán. A kép aláírása: "Nézzétek, milyen karba kapaszkodik a nagy gyilkos!"

A "Szkrip" című politikai napilap hí képmásait mutatja be azon lövegeknek, melyeket keresztény hajókról lőttek Krétánál a görögökre.

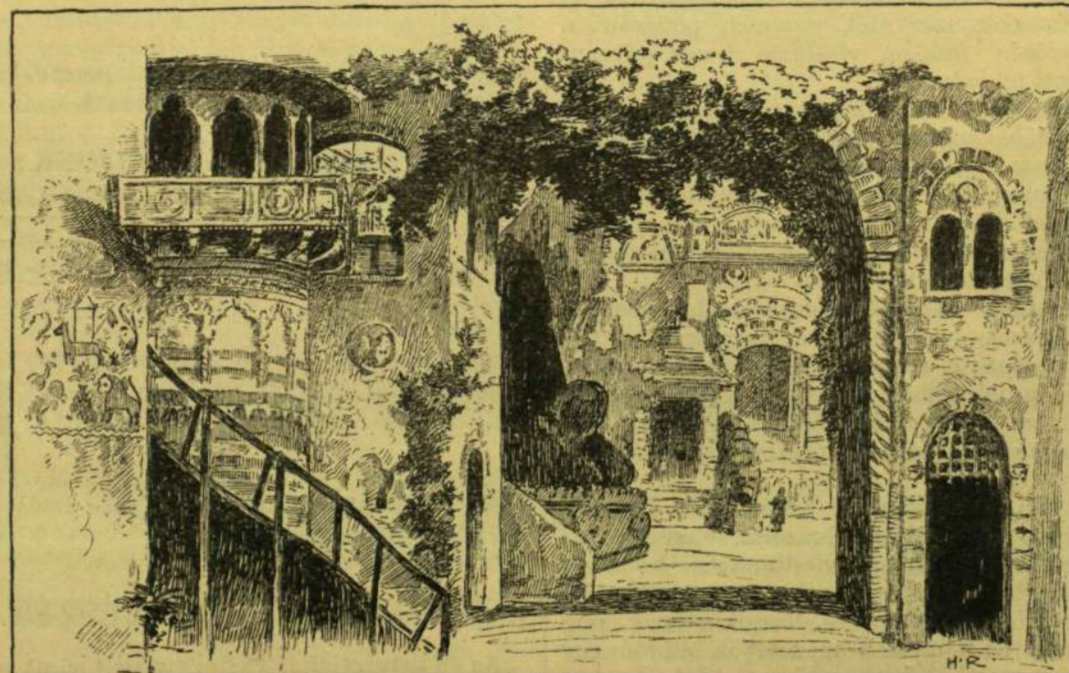
Ezeket kívül bemutatjuk Olga királyné görög névalírásának hasonmását, melyet Haris budapesti görög főkonzul nejének ajándékozott arcképére jegyzett s melyet lemásolás végett a nevezett úrnó volt szíves lapunknak átengedni:

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia márcz. 15-iki ülése Than Károly elnöklete alatt ment végbe és szak-tudományi előadásoknak volt szentelve.

Kürschák József levelező tag székfoglaló értekezést tartott. Megköszönve a megválasztatásával járó megiszteltetést, a másodrendű parciális differenciális egyenletek egy osztályáról értekezett. Utána Bogdányi Ödön a magyar korona területén végzett ombrometriai tanulmányait terjesztette elő. Végül Hossay Lajos bemutatta Messinger Károly dolgozatát a natrium thioeleimről és a különböző selenarsenátokról.

A "TÜNDÉRVÁR" UDVARÁBÓL. — Hegedűs Rikárd rajza a kalauzskönyvből.

Tagajánlások az akadémiában. Az akadémiában már megtörténtek a tagajánlások. Rendes tagsági hely most nincs üresedésben. Az ajánlott tagok fölötti szavazás a májusi nagygyűlésen lesz. Az üresedésben levő helyekre a következőket ajánlják:

Tiszteleti tagokul Szilágyi Dezsőt a képviselőház elnökét; Korányi Frigyes dr. egyetemi tanárt. Levelező tagokul az I. osztályba: Balassa József dr.,

budapesti reáliskolai tanárt, Szilasi Mór buda-pesti gimnáziumi tanárt, Zolnai Gyula egyetemi magántanárt; a II. osztályba: Bokor József tanárt s bölcsészeti író, Csiky Kálmán műegyetemi tanárt, Mariska Vilmos egyetemi tanárt, Hörk József pozsonyi akadémiai tanárt, Lániczky Gyula egyetemi tanárt, Szendrői János dr. miniszteri titkárt, Tágányi Károly orsz. alvelevtárnokot, Wosinszky Mór szegvárdi plébános és régész; III. osztályba: Lénárd Fülöp heidelbergi egyetemi tanárt, Csapodi István egyetemi tanárt, Kéty Károly egyetemi tanárt, Lenhossek Mihály dr., a túbíngai egyetem tanárát, Mágócsy-Dietz Sándor dr. középiskolai tanárt, Tormay Bélát. Külső tagokul: Pflüger Ede bonni egyetemi tanárt és Ostwald Vilmos dr. lipseai egyetemi tanárt.

A Petőfi-társaság márcz. 14-iki ülésén Bartók Lajos elnököt, s a változatos felolvasások meghallgatására nagy közönség gyűlt össze.

Az első felolvasó Szana Tamás volt, ki «Markó Károly és művei» című művészettörténelmi monografiájából mutatott be egy részletet. A nagyhirű tájfestő művészetének széptani méltatásával foglalkozott, különösen kiemelve azt a szempontot, a melyből ma Markót a tájfestés realizitikus áram-

latában méltányolni kell. Markó valóságos lírai költő volt a tájfestészetben. A tetszéssel fogadott értekezés után Szabó Endre «A szabadsajtó emlékére» című költeményét olvasta föl hatással. Bartók Lajos felolvasta Rezső vendég «Rózsák» rajzát, majd Lázár Béla «Kegyelem» című elbeszélése kötötte le a figyelmet. Ezt Pap Zoltán olvasta föl. Hatásos volt Bartók Lajos «III. Béla» költeménye, a király temetetlen csontjairól. Az utolsó tárgy volt Bársony István elbeszélése «Egy nyomorék álma», melyet szintén tapssal fogadtak.

A felolvasó ülést zárt ülés követte. Szana Tamás titkár a Petőfi-költészetét jellemző prózai dolgozatok sorsáról tett jelentést. A beérkezett tíz pályamű közül, a bírálók egyet sem tartottak jutalmazásra méltónak, ennél fogva a jutalmat (400 korona) újból kitűzik. A Vigyázó gróf által kitűzött 300 koronás lírai pályázatra február végén, mint záros határidőig, 137 pályamű érkezett be. A pályázati versek megbírálására Bartók Lajos, Endrődi Sándor és Szabó Endre rendes tagokat küldötte ki a társaság.

A Nemzeti Szalon közgyűlése. A képzőművészek és műpártolók egyesülete, a Nemzeti Szalon márcz. 15-ikén Vastagh György elnöklete alatt tartotta közgyűlését.

A még pár év előtt alakult egyesületnek 1183 tagja van; az állandó műkiállításra a múlt évben 74 művész 300 műtárgyat állított ki s a kiállításnak 2150 látogatója volt. Baumann Antal pénztárnoki jelentése szerint 14.525 forint bevétellel szemben 14.099 forint kiadás volt; a folyó évre előirányzott kiadás 17.913 frt. A választásokat ejtették meg ezután. Elnök: id. Vastagh György, alelnökök: Margitay Tihamér és Csajthay Ferenc; igazgató: Gerster Kálmán; ügyész: dr. Hartmann Elek; gazda: Mesterházy Kálmán; pénztárnok: Baumann Antal. A közgyűlést bankett követte.

MI UJSÁG?

* Figyelmeztetés. Az előfizetés könnyebb teljesíthetése végett a «Vasárnapi Ujság» mai száma-hoz postai utalványt mellékel a kiadó-hivatal.

Adakozás. Vajda János síremlékére újabb-an a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkhöz:

Endrődi Sándor ívén adakoztak: Wlassics Gyula 5 frt, Kossuth Ferenc 5 frt, Telesi Sándor gróf 5 frt, Kammerer Ernő 5 frt, Hegedűs Sándor 5 frt, Enyedi Lukács 10 frt, dr. Öváry Ferenc 5 frt, Polónyi Géza 5 frt, Vadnay Andor 5 frt, Rosenberg Gyula 5 frt, Radó Antal 5 frt, Alpar Ignác 5 frt, Láng József 5 frt, Fenyvesy Ferenc 3 forint, Illyés Bálint 2 frt, Báthay László 2 frt, Neményi Ambrus 2 frt, dr. Wornar Gyula 2 frt, Pap Géza 2 frt, dr. Krajtsik Ferenc 5 frt, Gerlóczy Károly 2 frt, Forgó Istvánné 2 frt, Tóth György 2 frt, dr. Bakó Sándor 2 forint, Begele János 1 frt, Bekács Gusztáv 1 frt, Bartha Odón 1 forint, Kabos Ede 1 frt, Szöcs Pál 2 frt, Vikár Béla 1 frt, Gajary Géza 2 frt, Sági Gyula 2 frt, Szabó Imre 1 frt, dr. László Mihály 3 frt, dr. Farkas László 3 frt, Bakcsy Sándor 2 frt, Egy tisztviselő 1 frt, Hentaller Lajos 1 frt, Pichler Győző 1 frt, Lukács Gyula 1 frt, Roskovics Ignác 1 frt, Palmer

tengeri utat tesz, s alkalmasint Algirban fog pihenőt tartani, honnan Ferencz Ferdinánd főherceg már több nap előtt szintén Cap-Martinba érkezett. A francia tengerpart e szép vidékén most sok fejedelmi vendég időzik. Az utóbbi napokban a király ezeket látogatta meg, így a walesi herceget, a szász királyi párt; e hó 17-ikén pedig Viktória angol királynőt Nizzában.

A Budapesti Ujságírók Egyesületének serleg-avatása. Márcz. 15-ikének előestéjén a fővárosi hírlapok munkásai összegyűltek egyesületük helyiségében s lakomával ülték meg a szabadsajtó évforduló napját. Az asztalon ott fényelt az arany serleg, melyet Jókai ajándékozott az egyesületnek,

üdítő nektárt e billikomból, míg megvan az, a mire emlékeztet, de igyanak belőle ereket bizsergető lángot, szívet harapó nyugtalanságot, elmúlni nem tudó háborgást, ha csak a billikom lesz meg már és a sajtószabadság valamely csorbát szenved. Visszaemlékezett, hogy most negyvenkilenc esztendő s a magyar sajtószabadság. Ha ember lenne a sajtószabadság, se mondhatnók, hogy öreg ur, mint instituczió pedig épen csak gyermek. És mégis, nem minden aggodalom nélkül állunk ma már itt, lelkünk nem egészen könnyű. Gonosz hírek tornyosulnak, ma még csak lappangva, határozatlanul, de ravasz öltözethen, ugyanabban a régi, hogy «mit kíván a magyar nemzet». Hogy a magyar nemzet meg akarja szorítani a sajtószabadságot. Ezt én nem hiszem. Lehetetlen ez. Csak észrevettük volna, mikor jött be ide lakni egy másik magyar nemzet.

A MŰVÉSZESTÉLYRŐL. — R. Hirsch Nelli rajza.

Kálmán 1 frt, Fülöp Áron 1 frt, Seneyi Károly 1 frt, Barabás Samu 1 frt, Könyvi Manó 1 frt, Jankovics István 1 frt, Pongrácz Elemér 1 frt, Andor Gyula 1 frt, Kállay Bertalan 1 frt, D. A. 1 frt, R. K. 1 frt, Lipsey A. 1 frt, Várnai B. S. 1 frt, Kador S. 50 kr, Valaki 50 kr, Vastagh György 1 frt, Heltai Ferenc 5 frt, Endrődi Kornél 50 kr, Endrődi Béla 50 kr, Endrődi Sándor 8 frt. Összesen 150 frt.

A «Vasárnapi Ujság» 10-ik számában kimutatott 75 forinttal együtt begyűlt eddig összesen 225 forint.

A királyt ápril 17-ikére várták vissza Cap-Martinból Bécsbe. Ő felsége pihenőjét megzavarták a keleti események, igen sok állami ügyet kellett elintéznie mindennap, s egész délelőttöket töltött dolgozószobájában. Az időjárás sem volt a legkedvezőbb. A királyné, kinek egészségi állapota öröndetesen javult, Cap-Martinból Korfu szigetén levő villájába akart menni, de a görögországi zavaros állapotok következtében nem megy oda, hanem nagyobb

hogy minden esztendőben ezen a nevezetes napon áldomást igyanak belőle. Maga Jókai, az 1848-iki márcziusi napok eseményeinek részese, gyöngékedése miatt nem jöhetett haza Abbaziából. A Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöke, Mikszáth Kálmán avatta tehát föl a szép serleget hosszabb szép beszéddel, az egybegyűlt társaság zajos eljenzései közt.

Mikszáth tréfás hangon kezdte, hogy a mitológiában a Lethe vizéből kellett inni felejtést, a régi magyarok azonban a bort is felejtésül itták. A Kaszinó Széchenyi-serlegről pedig addig ittak Széchenyi emlékére, hogy szinte elfelejtették Széchenyit. Aztán így folytatta: «Mint a hogy a szent korona lédáját kinyitják koronkint, hogy nincs-e a klenodumokban valami baj: ugy kell konstatálni, a míg csak leszünk — mi pedig mindig leszünk — a sajtószabadság érintetlen voltát, ha pedig érintve volna, visszaállításának törekvéseit. Igyanak a mi utódaink szelidséget, jó kedvet, a fáradalmak közt

Olyan boldog-e már a magyar, hogy nem talál egyéb kivetni valót a törvénykönyvéből, csak épen a jogait? Megvannak-e már minden szabadságai, a miket lelke kíván, hogy nincs szüksége többé a szabadsajtóra, mely azokat megszerezze? És ha megvannak, olyan biztosak-e örök időkre, hogy elhajthatja a szabadsajtót, a mely azokat megőrizze? Mert a szabadsajtóval minden elveszett szabadságot visszaszerelni gyerekjáték s nélküle minden megmaradt szabadság illuzórium. Nem, tisztelt barátaim, ilyen magyar nemzet még nincs, vagy még legalább most nincs. Hanem ő nem akarja elbizakodottságra csábítani a sajtót, hanem arra, hogy okosabban éljen a hatalmával. Igyekezzen mérsékeltebb lenni a hangban, objektivebb a bírálatban, méltóságteljesebb a magatartásban és nemesebb a czéljaiban. Ha egy ablak eltörik, ne méltóztassanak olyan esőrompölést csinálni, mintha az országház üvegtereje szakadt volna be; ha pedig valakit meg akarnak karmolni, ne tessék őt előbb agyonütni. Végre is a sajtószabadság nem a mi saját gyönyörűségünkre van kitalálva, de a nemzet boldogságára s ha a

MÁRK LAJOS FESTMÉNYE: A MŰVÉSZEK GYŰLÉSE A MŰCSARNOKBAN PROKLAMÁLJA A MŰVÉSZESTÉLYT.

A MŰVÉSZESTÉLYRŐL.

német szíve és tüdeje tényleg szelidebb klímát óhajt a sajátban, magunknak kell szelidebbre a levegőt leszfólni, mert az alulról keletkező reakció szomorú a következményeiben.

Eljegyzés. Dr. Pauler Gyula miniszteri tanácsos, országos főlevéltárnok, a jeles történettudós leányát, Juliskát eljegyezte Vízkelety Ferenc es. és kir. főhadnagy.

Petőfi- emléktábla Kolozsvárt. Márcz. 15-ikén leplezték le Kolozsvárt a Biasini-fogadóban elhelyezett emléktáblát annak az emlékeztetőre, hogy itt szállt meg egykor Petőfi és felesége.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közlebbi napokban: BÁCZY ISTVÁN, honvédelmi miniszteri tanácsos, m. k. honvédszázados, Zempléni megye bizottságának tagja, ki utóbbi időben hosszasan betegeskedvén, Csírköveszében keresett üdülést, s ott vadászat közben véletlenül elsült fegyverének esett áldozatul, 51 éves korában, és Budapestben temették el. — BÉNYEI ZSÓFIA JÓZSEF, 1848—49-iki nemzetőrfőhadnagy, ügyvéd, a zirci apátság előszállási uradalomának jogi tanácsosa, a földvári takarékpénztár igazgatója, 69 éves korában, Dunaföldváron. — MOSSÓCZY BÉLA, m. kir. pénzügyi titkár, 48 éves korában, Mármaros-Szigeten. — SAJTOS KÁROLY, orvos és Hunyad megye dévai közpórháza segédorvosa, 28 éves, Déván. — BENCZE JÓZSEF, szegedi középiskolai rajztanár, 29 éves korában, Budapestben. — GYAPAY KORNÉL, uradalmi bérnök, 63 éves, Pusztá-Mesterberekben. — BURGER DOZSA LÁSZLÓ, premontrei kanonok és nyug. főgymnáziumi tanár, 58 éves korában, Jászóvárt. — RÁKOSI NÁSZAY GÉZA, földbírtokos, Nászay Mór kir. keres. tanácsos és főv. bizottsági tag fia, Szilason. — POLÁNYI ISTVÁN, ügyvéd, 1848—49-iki honvédhadbíró örnagy, volt megyei törvényszéki elnök, Ungvár képviselőtestülete tagja, 79-ik évében, Ungvárott. — ZOLD P. LAJOS, bírósági végrehajtó, 31 éves, Török-Bécsben. — KATONA GYÖRGY, a nyitrai székeskáptalan kanonoka, címz. apát, trencsényi főesperes, 66 éves korában, Nyitrán. — BARKASSY JÓZSEF, állami állatorvos, 50-ik évében, Budapestben. — BIKKES ENDRE, nyug. fővárosi számvizsgáló, 87 éves korában. — HENCZOK MIKSA, egy fővárosi borkereskedő cég megalapítója, 51 éves. — IDŐS KÖVESDY ELEK, postamester, 62 éves korában, Krassán. — HANGYÁSSY ALAJOS, földbírtokos, Bars megye törvényhatósági bizottságának tagja, Keresztúron. — RAKOSNYI JÓZSEF, fővárosi tisztviselő, 40 éves. — JÁSZAY ANTAL, elhelyényi kir. járásbírói végrehajtó, Damakra való utazásán. — KOVÁTS KILMÁN, belügyminiszteri számszám, 26 éves korában, Budapestben. — REIZER JÁNOS, könyvkereskedő, 48 éves korában, Szatmáron.

Dr. FISCHOF VILMOSNÉ, szül. Ivánka Petronella, ki férjének sok ideig fennállott vizgyógyintézetében a szegény szenvedőkkel annyi jószágot és jótékonyágot gyakorolt, 83 éves korában, Budapestben.

ÓZV. GYÖRÖTSKY GYÖRGYNÉ, szül. Rohonczy Mária, 79 éves, Veszprémben. — ÓZV. PROSZT MIHALYNÉ, szül. Schotten Borbála, 74 éves korában, Budapestben. — MÉNYI LUDJA, az Assicurazioni Generali fiatal hivatalnoknője, Budapestben. — FEJES SÁNDORNÉ, szül. Fovil Aranka, a piskóli református lelkész özvegye, 76 éves korában, Zala-Szent-Ivánban. — HOROVITZ LAJOSNÉ, szül. Heimann Emilia, fővárosi könyvkereskedő neje, 40 éves. — HOOS LUSKA, Hoos János ismert zenészerző leánya, 13 éves, Temesvárt. — ISERNYI GYÖRGYNÉ, szül. Kotschy Ilonka, 21 éves korában, Budapestben. — RÉVAY ADOLFÉ, okl. tanítónő, Révai Adolf miskolczi községi tanító 28 éves neje, Miskolcon.

Szerkesztői mandanivalók.

Az „Óda” leírása. Mint ószszel sűrű köd. Csaknem azt a hatást teszik az olvasóra, mintha Byron költeményeinek gyöngye fordításai volnának. Van bennük költői tartalom, de a kulfóra volgatékos, a kifejezések pedig többnyire halványak, erőtlennék, nem egyszer hibásak, pl. azt mondja, hogy

„Bágyadt sugár leng egy fönti tereből. Mely bennünk tündér álmokat kever föl.”

Már a lengő sugár sem valami szerencsés kifejezés; de még hagyján. Fölkeverheti valami a gyomrunkat, fölkeverheti bennünk az epét, de tündér álmokat nem keverhet föl semmi.

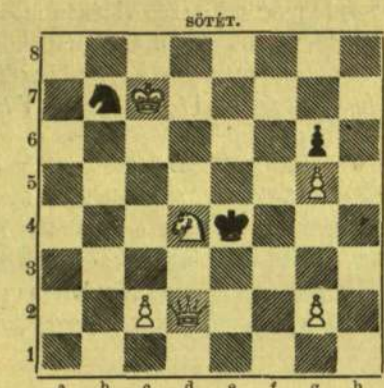
Madaras szobánkban. Sajnátságos keveréke a jó és rossz soroknak; csak hogy az utóbbiak erősen túlsúlyban vannak.

Szép szöveg lánya. Kedzőnek kár így nehéz vers-alakot választani, melyben még a gyakorlatiabb költők sem mindig mozognak elég szabadon.

Nem közölhetők: Eljött már a kikelet. Azóta vagyok. A rózsámnak megiltánám. Incelkedés. Blanche.

SAKKJÁTÉK.

1999. számú feladvány. Hallgren E.-től.

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

Az 1865. számú feladvány megfejtése. Pradignat E.-től. (h4-en világos gyalog áll.)

Table with chess solutions: Világos. Sötét. 1. Vg7-d7 ... f4-f3 (a) ... 2. Bg6-d3 ... Kc3-f4 ... 3. g2-g4 ... t. sz. ... 4. V mat.

Table with chess solutions: Világos. Sötét. 1. ... Pa2-b3 ... 2. Bg6-e6 ... Fb1-d3 ... 3. Be6-e4 ... Fd3-e4 ... 4. V mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Sárospatakon: Gerecs Károly. — Csomonyán: Németh Péter. — A pesti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A „Vasárnapi Ujság” 9-ik számában közölt képtalány megfejtése: Megvert engem a teremő álldást hozó két keze.

Heti naptár, márczius hó.

Table with weekly calendar for March, including days of the week and religious observances.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-ter 6. szám.)

Fouard-selymet 60 krtól 3 forint 35 krig méterenként — japáni, chinái, stb. a legjobb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 35 krtól 14 ftt 65 krig méterenként; sima, csikos, kecskázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző) minőségben, 2000 szin és mintázzal stb. megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelek 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 7061

„EGYETÉRTÉS” POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1897. Kossuth Ferenc, felelős szerkesztő, XXXI. évfolyam. főszerkesztés.

As Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat olesó eszközeivel, hogy magának egyszerű, tömegesen csakhamar újra elmaradó, új előfizetőket szerezzen, hanem mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legjobb rangu napilapja állandóan fenntartani, hogy ez utón ne csak régi előfizetői kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradtandóan meg is szaporítsa. Hogy ezt a célt elérjük, erre névze legnagyobb támaszunk a lap nagy terjedelme. Az Egyetértés egyetlen egy oldalán majdnem annyit bétít képes közölni, mint a kisebb lapok három egész oldalán s így az Egyetértés egy rendes 8 oldalos lapja annyi közleményt tartalmaz, mintha a kisebb apok 24 oldalán jelennek meg, a mi azonban csak útnépnapokon történik. Ilyenkor az Egyetértés 12—20, illetőleg a kisebb alkalom számított 30—60 oldalnyi terjedelmű. Csak a lap így nagy méretét tessék lehetnévé, hogy az Egyetértés mindenkori oly bő és részletes tudósítások közzététel, a melyeket egy más lap sem nyújthat közönségének. Így általánosan ismeretes, hogy az Egyetértés országgyűlési tudósításai e nemban a legközelebbiekben,

nemcsak a tudósítások kimerítő volta folytán, hanem annál a tárgyilagosságnál és részrehajlatlanságnál fogva is, mely a tudósítások minden pártszínezetű olvasó előtt is élvezetessé teszi. Egy másik nagy erőssége a lapnak rendkívül bő társas- és regényrovata. Az Egyetértés állandóan két kitéző regényt közöl egyszerre, részint eredeti, részint a modern világirodalom remekeiből válogatva olasznyelvű fordítók fordításában. Az egy év alatt közölt regények 400—500 nyomtatott ivre, vagyis 40—50 rendes regény-kötetre rugnak. Ily 40—50 kötet regény bolti ára legalább ugyanannyi forint. Ha most még tekintetbe vesszük az Egyetértésnek mindenkor közzétett kitézői és előrangú publicistikáit által írott vezércikkeket és egyéb politikai közleményeit, bő hírvonalait, eredeti táviratait az ország és a világ minden részében levő saját levelezőitől, továbbá a vasárnapi napján megjelenő a egy-egy szaklapot pótló „Irodalom”, „Tanügy” és „Mezőgazdaság” című országos hírvonalokat a végül az Egyetértés legjobban informált közgazdasági, ipar és mezőgazdasági rovatait és megbízható tőzsdési tudósításait, bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégelni képes. Mindezen előnyök dacára az Egyetértés előfizetési ára a legmérsékeltőbb: 6925

Egész évre ... 20 ftt — Fél évre ... 10 — Negyed évre ... 5 — Egy óra ... 1 + 80 Előfizetések legelőszérűben postautalványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapest, papnövelde-utca 8. intézendők.

Legjobb és leghirnevösebb pipere hólgyopor: a LA VELOUTINE Kőllőnolós Rizspor BISMUTTAL VEGYITVE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ. PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Francia folyékony HAJFESTŐ (Cromatique Parisien) melylyel minden haját tetszés szerint 10 perc alatt állandóan megfestheti fekete, barna vagy szőkőre. Tulajdonságai: a szin állandó s a természetes szintől meg nem különböztethető, az alkalmazás egyszerű. Ára 2 ftt. A készületek (csészék, kefék stb.) 60 kr. Főraktár: Budapestben, Török József gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám. 7080

Nincs többé fejfájás! D. Götz MIGRAINE-PORA huszonöt év óta egyedül, ideges, rheumászerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használatot, mit több ezerre menő közönsétnyilvánítás bizonyít. Utolsó időben a MADRIDI UDVAR és Baross Gáborné ő exzellenzája feltűnő eredményeivel használta. Kapható KOLLER TESTVÉREK a Nagy Kristóf-hoz címzett gyógytárában Budapestben, IV. Kristóf-ter 2. Váci-utca és Kristóf-ter sarkán. 7038

D' Leras AS PHOSPHAT Ezen vaskészítmény tartalmazza a vér és csontok legfontosabb elemeit. Kitéző gyógyszer vérszegénység, sápkór, gyomorfájdalmak, vérvesztés esetében, szabályozza a hőszámot, könnyű emész-teti és kiválóképen hölgyeknek, fejlődésben lévő fiatal leányoknak, valamint gyenge gyermekeknek legmelegebben ajánlható. Egy üveg ára 1 ftt 50 kr. Magyarországi főraktár Budapest, Török József gyógyszer-tára király-utca 12. sz.

Az arcz szépsége legbistabban így érhető el, ha az a Lechner-féle zsirpuder, Lechner-féle Hermelinpuder és Apasziapuder alkalmazásával póltatik. Ezek a híres apzuderok a legmagasabb hölgykörökben és a legjobb rangú művészek által előszeretettel használatot; nagy előnyök, hogy a bőrnek viruló, üde rózsás szin adnak és nem lehet észre venni, hogy az arczpudert izeve van. Kapható — csupán zárt dobozokban — a gyári raktárban: Berlin, Schützenteustr. 31. és minden illatszer-árusnál. Után-zástoktól óvakodni kell. 7051

MEGHÍVÓ a Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság részvényeseinek 1897 márczius 31-én délelőtt 11 órakor Budapestben, az intézet saját helyiségében (V., Nádor-utca 4 sz. alatt) tartandó VI. rendes közgyűlésére. NAPIREND: 1. Az 1896. évi mérleg és igazgatósági jelentés előterjesztése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése. 3. A tiszta nyereség mikénti felosztása iránti határozat. 4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozat. 5. Határozathozatal az üresedésben levő igazgató tanácsosi állások esetleges betöltése iránt. 6. A felügyelő-bizottság tiszta számának meghatározása, ezen tagok megválasztása és javada mazásuk megállapítása.

Azon t. részvényesek, a kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által résztvenni kívánának, felkérteknék, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt Budapestben a társaság pénztáránál, vagy Bécsben a Wiener Bank-Vereinnél ugyanott díjmentesen rendelkezétekre bocsátotti consignatiók kíséretében, legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartására font kiütözött határidő előtt, tehát bezárólag 1897 márczius hó 23-ig letenni sziveskedjenek. A letett részvényekről elismervény és közgyűlésen való részvételre szóló igazolási jegy állítatik ki. Minden 25 darab letett részvény egy-egy szavazatra jogosít. Ha valamely részvényes más szavazatképes részvényes által kívánja magát képviseltetni, ugy az erre vonatkozó meghatalmazást az igazolási jegy hátsó lapján kitölti és aláírni tartozik. Senki sem bírhat 100 szavazatlal többet sem saját nevében, sem meghatalmazás utján. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a közgyűlés elő terjesztendő jelentéssel együtt, a közgyűlést nyolcz nappal megelőzőleg a társaság irodájában közzétételek. Az igazgató-ár

GANZ ÉS TÁRSA VASÖNTŐDE ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN. Készít: a) gépeket es építési munkákat, teljes malomberendezéseket, vasuti kocsiakat és vasuti folszereléseket, transmissziókat. Szpecialitásai: b) Kéregöntvény vasuti kerekek, váltók, zuzóművek, hengerek és ágyugolyókhoz. Aczelöntés. — Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel mind a magas malmászathoz, mind pedig a parasztra őrléshez s egész malomberendezések. — Facsiszóláshoz, papir- és czellulosa-gyártáshoz való gépek. — Vízikerekeket nagy sikerrel pótló turbinák. — Zsilipek, csövezetékek, frictiós kapcsolások, rotatiós dynamo-méterek. — Mechwart-féle forgó gözeke. — Elektromos világítás s erőátvitel egyirányú váltakozó- s forgóárammal, dynamo-gépek, motorok, elektromos bányaberendezések, felhuzók, szellőztetők, elektromos utak, hordozható elektromos furogépek; elektromos daruk, szivattyúk, ivlámpák, mérő-készületek, stb. 7124

Dr. GÖLLIS-féle egyetememes emésztőpor. (1857 óta kereskedelmi cikk.) Étrend szer, kitéző hatása van különösen nehezen emészthető ételek feloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősitésére is. Naponta kétszer használva (evés után egy kávéskanálnyi téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve) kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők: gyomorégés, nyálkaképződés, székrekedés, aranyeres bántalmak és altesti pangás stb. Ásványvizgyógyomódnál, mint elő vagy utókúra, vagy egyidejűleg a gyógyomóddal kitéző hatást fejt ki. Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és a befegy-zett védjegyvel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. GÖLLIS-féle emésztő por kéréndő a vétel alkalmával. — A dr. Göllis-féle egyetememes emésztő-por központi szétküldése: 7078

Bécs, I. kerület, Stefansplatz Nr. 6. (Zwettlhof). Egy nagy doboz ára 1 ftt 26 kr., egy kis dobozó 84 kr. Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszer-tára.

CHOCOLAT MENIER A világ legnagyobb gyára. 50,000 kilo. Kapható minden fűszer-és csomagoló-kereskedésben és cukrászdában. 6896

rendkívül tápláló, olesó és ízletes, világszerte elterjedt szer: Leves-, mártás- és tésztafélékhez. Kapható — csupán zárt csomagokban — mindenütt. Doboza 1 ang. font 32 kr., 1/2 font 18 kr., használati utasítással a Wiener Hans-franzen-Verein könyvtárából kapható kipróbált külföldi ételek készítéséhez.

Korunk fő nyavalyája az idegesség v értelenség, melyből számtalan más kör származik. Es ellen pedig legbistabban hat a VASAS CHINABOR 1 üveg 1 ftt 90 kr., 5 üveg franco küldés 6 ftt. Zen bor a saját magam által termelt ménesi Sherryvel van készítve és minden hasonlevő készítmények között a legbőbb chinálnál és vasat tartalmazza. Gyógyász. művegyr-rovata Budapest: Török József gyógyszer-tára, Egger-féle (Nádor) gyógyszer-tárban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban. 6904

üde ifju szin Meglepően hat Czerzy J. Antal (keleti rózsateje) (Original Orientalische Rosenmilch), mely oly vaktó fehérséget és kolesónoz a arcz-bőrcnek, m ly más szer által o nem érhető, kitéző még májfolt, szepölő, bőrpattadás, nem szép arczszin és napfénytelen ellen: órákálítja a bőrcnek tisztánmásgát, minden sárga és barna arczszint és egysidej leg alkalmas minden testszára. Feltöltésű Ál-ánlatlan Ára 1 ftt. Balasszazpban hozza 30 kr. Baktaron vannak mindenemű állítévek, s appanok, arczporok, krémek, arcz emészkő, gyógyer-készítmények, pomádék, s kájevek, fogporok, fog efek, arany-ökrviz, hairs erok, fűstőlő, zse-kendő-látáserok, vth. Lelkilemeseten megvizsgálva a törvényesen véde. B s érési forrás: 6967 CZERZY J. ANTAL, BÉCS. Levelézim és gyár: XVIII. Carl-Ludwigstrasse 6. sz. (saját házában). Raktár: I. Wallfischgasse 5. szám. A cs. kir. udv. opera házában, az orosz kápolna épületében. — Sét-küldés azonnal, utaváttel. — 5 ftt-on felül megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Czerzy-féle készítményekről kaphatók ingyen és bérmentve. Raktár: Budapestben, Török József és Egger A. Hat gyógyszer-táraknál.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS KWIZDA-féle Restitutionsfluid Korneuburgi marha-táppor etrendi táplálószer lovak, szarvasmarha és juhok számára. Agy palaezkkal 1 ftt 40 kr. o. é. Ára 1 doboznak 70 kr., 1/2 doboz 35 kr. Kwizda-féle pata-kenőcs erős és töredzetes palaeza 1 doboz 4 400 grm. ára 1 ftt 25 kr. Kwizda-féle pata-ragasztó mesterséges pata-szaru, 1 rud ára 80 kr. Kwizda-féle kre-olin kenőcs pataconserváló szer, 1 szelence a fél kilo 1 ftt 10 kr. Kwizda-féle Szab. szárszalagvédő gummból. A szab. szárszalagvédők szürk, fekete, barna és fehér szinben 4 nagysághan állítatnak elő és pedig bal- s jobblához. A megerősítésre a-b méretnek, vagyis: 30—22 cm. ker-nek megf. 1. sz. nagys. 22—24 " " " " " " " " 24—27 " " " " " " " " 27—30 " " " " " " " " A szab. szárszalagvédők ára szürkészinben db.-kint 1. sz. 2 ftt 50 kr., 2. sz. 2 ftt 70 kr., 3. sz. 2 ftt 90 kr., 4. sz. 3 ftt 30 kr. Ára a többi szinneknek bármely nagysághan db-kint 20 krtól drágább Naponkénti postai szétküldés a főraktár által: Kérelmi gyógyszer. Korneuburg Bécs mellett.

LOHSE-féle LILIOM-RIZSPOR rendkívül finom, bársonyszerűbb, tömötebb és takarékosabb valamennyi Poudre de riz és zsirós rizspornál, a bőrcnek kitézően s láthatatlanul tapadó. Ugy nappalra mint este. Fehér és rózsaszinben szókék számára, sárga (rachel) barnák számára; doboza 2 ftt. 7069 Vételnél mindenkor a teljes czégre kell ügyelni: GUSTAV LOHSE BERLIN, 45. Jägerstrasse 46. kir. udvari illatszerész. Kapható Ausztria-Magyarország valamennyi előbbkeli gyógyszer-tára és illatszerészetében.

LATZKOVITS A.
BUDAPEST,
IV. kerület, Váci-utca 22. szám.
Cs. és kir. szabadalmazott fehéremű-gyáros
ajánlja 6594
uri divat- és fehéremű-ujdonságait.

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLER J. C.
Budapesten, IV., Régi posta-u. 5
Alapított 1876. 7121
Veszek! Eladok! Cserélek!

Ujdonságok selymekelmékben
nyomint fehér, fekete és mindenféle más színben gyári áron, a
valódság és tartósságért való jótállás mellett, méterenkint 35 krtól
12 frtig porto és vámmentesen hűzhoz szállítanak. Magánosok
számára a legjobb, közvetlen megrendelési forrás. Ezer meg ezer
elősméri irat. Minták franco. Svájcban levélporo készítés.
GRIEDER ADOLF ÉS TSA
6051 selymekelme-gyárak szövetsége Zürich.
Spanyol kir. udvari szállítók. Spanyol kir. udvari szállítók.

MOUPHER és TÁRSAI
Kiváló világhírű szőnyeg- és kárpitgyártók
raklára
KYAPJUSZÜVEKELMEK

A tisztelt hölgyek figyelmébe.

Van szerencsém a tisztelt hölgyek becses tudására hozni, hogy válogatott izlésű

selyem-, gyapju- és mosókelmém

már megérkeztek és kérem azok megtekintése czéljából czégemet szives látogatásával megtisztelni. 7127

Vidékre mintákat ingyen és bérmentve.

FONTOS!

a mintamegrendelésnél körülbelül az óhajtott szövet fajtáját és árát meg-
jelölni, hogy a kívánt szövetből nagyobb választékot küldhessek.

WEINER MÁTYÁS

divatáruházában

BUDAPEST, Andrásy-ut 3. szám.

VASÁRNAPI UJSÁG

13. SZÁM. 1897. BUDAPEST, MÁRCZIUS 28. 44. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félévre — 6 •
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
félévre — 4 •
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5 •
félévre — 2.50
Külföldi előfizetőknek a postai lag
meghatározott viteldij is csatolandó.

KRIEGNER-FÉLE
Akácia-Crème Crème
űvege 1 frttól, Akácia-szappan drjba 50 krért kapható minden gyógy-
szertárban. Főraktár: Bpest, Calvin-tér, Korona-gyógyszertár, 7110

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.
Alapított 1847.
Brausweller János
Szegeden Cs. és kir. kiválósággal
szab. órákonmenet- és művészi fűlételezője
a remekműve ingáczáknak.
stb. stb.
**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölteknek.

Páris 1889. Kötöttetve Brüsszel 1891.
Genf 1889. Béc 1891.
Chicago. 1893. Magdeburg. London 1893.
Egyetem-es gyomorpör
Barella P. F. W.-től Berlin SW., Friedrichstrasse
220, a franciaországi orvosi társulatok tagja.
Orvosilag legjobban ajánlatik. Rendkívül sike-
res, még idült gyomorbajoknál is.
Szállít próbára ingyen, csupán a viteldij meg-
térítése mellett, berlini főraktárából.
Ausztia-Magyarország számára egy doboz frt 1.60
Raktár:
Budapesten: **Török József gyógysz.**
király-utca 12. szám. 6692

Hirdetések elfogadta-
nak a kiadó-hivatal-
ban, Budapesten, IV.,
egyetem-utca 4. sz. a.

NAGY KRACH!
New-York és London nem kimélték meg az európai
szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárgyár indította ezte
magát, hogy az egész készletet eladja. En megatalmazva
vagyok ezen megbízást teljesíteni. Tehát bárkinek megküldöm
a következő tárgyakat pusztán 6 frt 60 krért; és pedig:
6 drb finom asztali kést, valódi angol
pengével
6 drb amerikai szab. ezüst vállát, egy
[daraból]
6 • • • evőkanalat
12 • • • kávékanalat
1 • • • levesmerőt
1 • • • tejszűrőt
2 • • • tojás-serleget
6 • • • angol Viktoria-tálcazt
2 • • • igen hatásos gyertyatartót
1 • • • teaszűrőt
1 • • • finom ezüstpörzöt
44 darab összesen 6 frt 60 kr.
Mind e fenti 44 tárgy előbb 40 frba
került és most csak 6 frt 60 kr. mini-
mális áron kapható. — Az amerikai
szabad. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színezt
25 centezideig is megtartja, a miért szavatoitatik. Legjobb
bizonyítékul, hogy ezen hirdetés
7087
nem csalás,
kötelezem magamat, itt a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az
áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulasztza
el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát meg-
szerezze, mely
Házassági és alkalmi ajándékul,
továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas. — Egyes
egyedül kapható

Főiskolai **Dr. KUN ZOLTÁN** kipróbált
lgazg-örvös gyógyszerel
Vérképző labdacok, rózsaszínre cukrozva: vérszegé-
nyek, sápkórosok, gyángelke-
dok, görvélkórosok, lástalan tüdőbetegeknek legjobb
gyógyszere. 1 űveg ára 1 frt 80 kr.
Hurut labdacok, gyomorchurut, tífus- és gégehurut,
mőkör ellen legkiválóbb! 1 űveg egésznek cukrozott labdac
ára 1 frt 80 kr.
Női betegségek ellen leghatásosabb gyógyszer az **IRRI-
GÁLÓ POR** 1 doboz 1 forint 20 kr.
Dentipurin-szájviz legjobb minden szájvizek fölött! Kiváló
óvszere a ragályos torokhajoknak is!
Ára 60 krajczár.
A Purpurin Crème arcz- és kékenemesnek meglepő hatása
van! 5 nap alatt az arczról minden
foltot eltávolít s báronyszerűvé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.
Kaphatók a készítőnél:
TRSTYANSZKY K. gyógyszerésznél
Sárospatakon. 6839
Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-
utca. Dr. Buday Emil gyógyszertárban, Városház-tér. Minden
drogus-üzletben és gyógyszertárban kaphatók.

**Köhögés, rekedtség és el-
nyálkásodás ellen**
legjobb hatású szer a
RÉTHY-féle pemetefű-czukorka,
mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható min-
den gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr., 5 doboz-
zal 1 frt 50 krért bérmentve küld
Réthy Béla gyógyszerész
Békés-Csabán. 6981
Főraktár **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára Budapest.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égyényc
SAYANYU-KÚT

Üzleti jelentés.
Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Bu-
dapest, IV. ker., Váci-utca 16. szám alatti üzletemet
házbéremelés folytán f. é. február hó 1-től kezdve
ideiglenesen megszüntetem. Fennálló virágasztal ugyszin-
tén másféle növénydiszítéseket, csokrokat, koszorúkat stb.
továbbra is VII. kerület Gizella-uti kertészeti telepem-
ről, fentartom; és igyekezni fogok e tekintetben a nagy-
érdemű közönség pártfogását a jövőben is kiérdemelni.
Egyidejűleg az irántam tanúsított eddigi nagymérvű
bizalomért hálás köszönetemet nyilvánítva, maradok
tisztelttel 7109
SZELNÁR VILMOS
mű- és keresk. kertész.
Budapest, VII., Gizella-ut 45-47.

HIRSCHBERG A.-nál
az egy. amerikai szabad. ezüstárgyak főgyártóskége
Telefon. Wien II., Rembrandstrasse 19. Telefon.
Sztéküldés a vidékre utárvétell vagy az üszszeg
előzetes beküldése ellenében.
Ehhez tisztító por 10 krajczár. — Valódi csak
az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém).
Kívánsat az elősméri levelekből.
Becsos evőkészlet küldeményt megkaplam
és azokkal teljesen meg vagyok elégedve. Ké-
rem még egy ugyanily 44 dbból álló am. szab.
ezüstárgitúrát. utávétt mellett rész. küldeni.
Bozovics, Krassó-Szobrény megye 187. 96.
Keresztes S. főszolgabíró.
Pilis, (Pest-megye) 1896 aug. 24.
A küldött díszgarnitúrával nagyon meg lévén elégedve, ké-
rem sógoromnak, Nyári bárónó szül. Somogyi urhölgynek
Szunóra 3 ugyanilyen díszgarnitúrát küldeni.
Bárd Nyáry Gyula.

MEGNYILT
Budavár Bevételeinek körképe.
Budavár bevétele 1849 május hó 21-én dicső honvédek által.
Látható városligeti fasor 47. szám, a Kөрkép-Pavillonban.
Nyitva 7075
reggel 9 órától este 10 óráig, este villanyvilágítás mellett.
Belépti díj 50 kr. Vasár- és ünnepnap 30 kr. Katona- és gyermekjegy 20. Munkásjegy 30 kr.
Mérésékelt áru jegyek dohánytözsdékben kaphatók.

A KIRÁLYI VÁRPALOTA ÉPÍTÉSE.
MAGYAR nemzetnek régi óhajtaása teljesül a
budai új királyi várpalota kiépítésével. Az
eddig palota, a mely Mária Terézia ki-
rálynó uralkodása alatt épült, külsőleg ugyan
eddig is igen tetszetős volt pompás helyén,
a budai várhegy ormán, de nem volt eléggé
méltó a királyi ház fényéhez. Ez a régi palota
úgy van berendezve, hogy csak az udvari fogadó-
termek és ő felségeik lakosztályai szépek és
alkalmasak benne, míg a többi helyiségek szü-

kek, alkalmatlanok és az udvar számára csak-
nem használhatatlanok. Ezért kellett évtizedek
óta az udvar vendégeit hol a szomszédos
Stöckl-épületbe, hol vendégfogadóba szállá-
solni, ha fővárosunkba jöttek. Nagyobb ud-
vari ünnepélyek alkalmával meg a főudvar-
mesteri hivatalnak mindig azon kellett törnie
a fejét, hogy a vendégek számát miként lehetne
méréséklni, mert a fogadó-terekben csak kor-
látolt számban férhettek el a meghívottak. Szó-
val az eddigi palotában az udvar nem fejthetett
ki magához méltó fényt és pompát.

Sokan ebben látták az okát annak is, hogy
Budapesten nincs magyar királyi udvartartás.
Közörmöt keltett tehát pár évvel ezelőtt ő Fel-
ségének az az elhatározása, hogy ezivilliszitája
költségére nemcsak újjáépíteti a régi várpalo-
tát, hanem új palotacsoportot is építet mellé,
méltót s eléggé nagyat az uralkodó-házhoz és a
magyar nemzethez.
Az új királyi várpalota terveit Ybl Miklós
kitünő műépítészünk készítette. Ó azonban nem
érhette meg nagy műve befejezését; mert idő-
közben elhunyt, s ma már csak a budai Duna-

A BUDAI KIRÁLYI PALOTA ÉPÍTÉSE. — Az új udvari homlokzat, a hol a trüsterem van.